

Α. Β. Υ. ΠΡΙΓΚΗΠΕΣΣΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ

Ο ΦΙΛΟΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

“Ο ΦΙΛΟΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ,” ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ Ε.Π.Ζ.

ΤΑΚΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ

Α. ΓΕΩΡΓΙΚΟΠΟΥΛΟΥ ΦΑΝΗΣ ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ
ANNA ΜΠΕΚΙΑΡΗ ΑΘΗΝΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ
ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΠΟΘΟΣ Μ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ ΝΟΥΑΡΟΣ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Π. ΔΗΜΑΡΑ Ν. ΖΩΓΡΑΦΟΣ Σ. ΙΒΡΑΚΗΣ

ΠΛΑΤΩΝ ΔΡΑΚΟΥΛΗΣ, ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ ΕΝ ΑΓΓΛΙΑ,
MARGARET RHODES ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ ΕΝ ΑΜΕΡΙΚΗ
LISKA WOODHOUSE, ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ ΕΝ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ

Ἀνταποκρίσεις καὶ αἰτήσεις διὰ τὸ περιοδικὸν
δέου νὰ ἀπευθύνωνται πρὸς τὸν διευθυντὴν

ΧΑΡΙΛΑΟΝ ΛΑΓΟΥΔΑΚΗΝ

ΟΔΟΣ ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΟΥ 23, ΑΘΗΝΑΣ - ΤΗΛ. 20-138

ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ - 1916

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Α. Β. Υ. ΠΡΙΓΚΗΤΙΣΣΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΩΝΣΤ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
Β' ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΕΣΜΕ Λ. ΚΡΩΒΒ
ΤΑΜΙΑΣ ΙΩΑΝ. ΑΘΗΝΟΓΕΝΗΣ
ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΛΛΗΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

ΑΓΓΕΛ. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΥ ΟΥΪΛΙΑΜ ΜΙΛΛΕΡ
ΣΟΦΙΑ ΝΤΕΜΙΝΤΩΦ ΟΜΗΡΟΣ ΝΤΕΪΒΗΣ
ΡΕΝΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ ΧΕΡΜΠΕΡΤ ΛΑΝΣΔΕΪΛ
Α. Γ. ΓΥΑΛΙΣΤΡΑ ΜΕΝΕΛ. ΣΑΚΟΡΡΑΦΟΣ
Α. ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΥ ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΛΑΓΟΥΔΑΚΗΣ

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: ΔΡΧ. 50. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: ΔΟΛΛ. 1. ΦΡ. 20. ΣΕΛ. 4.
ΠΟΛΥΤΕΛΟΥΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ: ΔΡΧ. 100. ΔΟΛΛ. 2. ΦΡ. 40. ΣΕΛ. 8.

ΧΡΕΟΣ ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗΣ

Εἰς τοὺς κ. κ. Δουκᾶν Κανακάρην Ροῦ-
φον καὶ Ἰωάννην Ἀλεξίου, ἀποτελοῦντας
τὸ Προεδρεῖον τῆς Ἐταιρίας καὶ παραιτη-
θέντας τελευταίως ἐπὶ τῇ ἀπὸ μέρους τῆς
Α.Υ. τῆς Προγνηπίσεως Αἰκατερίνης ἀναλή-
ψει τῆς Προεδρείας, ὀφείλεται ἡ ἔκφρασις
τῆς βαθυτάτης εὐγνωμοσύνης τῆς Ἐταιρείας,
διὰ τὰς ἀνεκτιμήτους ὄντως ὑπηρεσίας των.
Ὁ κ. Ροῦφος, μέλος τοῦ Διοικ. Συμβουλίου
ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς Ἐταιρείας, προηδρευσεν
αὐτοῦ συνεχῶς ἀπὸ τοῦ 1924, παρασχὼν εἰς
τὴν Ἐταιρίαν τὸ προσωπικὸν του κύρος. Ἐπί-
σης ὁ κ. Ἀλεξίου, μέλος τοῦ Διοικ. Συμβου-
λίου ἀπὸ 20ετίας, διετέλεσε Γεν. Γραμματεὺς,
ἀπετέλει δὲ πάντοτε, καὶ κατὰ τοὺς δυσκό-
λους διὰ τὴν Ἐταιρίαν καιροὺς, τὸν πιστὸν
αὐτῆς φύλακα, ἐξασκῶν παντοῦ εὐεργετι-
κωτάτην ἐπίδρασιν, λόγῳ καὶ τῆς εἰδικῆς του
μορφώσεως, ὡς ἐξέχοντος ἐπιστήμονος κτη-
νιάτρου. Εἰς τοὺς κ. κ. Ροῦφον καὶ Ἀλεξίου,
κατὰ κοινὴν εὐγνώμονα ἀναγνώρισιν, ὀφεί-
λεται, κυρίως μεταξὺ ἄλλων, ἡ ἔκδοσις τοῦ
περὶ προστασίας τῶν ζώων εἰδικοῦ νόμου,
ἡ ἰδρύσις τοῦ Κυνοκομείου, ἡ κατὰ τρόπον
πολιτισμένον ὁργάνωσις τῆς περισυλλογῆς
τῶν ἀδεσπότην κυνῶν, ἡ ἀνέγερσις τῶν ἐν
Ἀθήναις καὶ Πειραιεὶ Ποτιστηρίων καὶ ἐπὶ
πλέον ἡ κατὰ μέγιστον μέρος ἄρσις τῶν κατὰ
τῆς ζωοφιλίας προκαταλήψεων, ὥστε νὰ μὴ
προκαλῇ αὕτη μειδιήματα. Ἦδη ἀνήκει εἰς
ἀμφοτέρους ἡ τιμὴ ὅτι ἐπὶ μακρὰ ἔτη ἐργα-
σθέντες ὑπὲρ τῆς Ἐταιρείας δὲν ἀπεμακρύνθη-
σαν τῆς Διοικήσεως παρὰ μόνον ὅταν ἡδυνή-
θησαν νὰ παραδώσωσιν αὐτὴν εἰς καλὰς χεῖ-
ρας, ἐγγυωμένους ὅτι ἡ ἐργασία τὴν ὁποίαν
οἱ κόποι των ἐδημιούργησαν ὅς ἀναπτυχθῇ
ἀκόμη περισσότερον καὶ θὰ καρποφορήσῃ.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Ὁ κ. Δημήτριος Σκούρας διευθυντῆς τῆς ἐπιχει-
ρήσεως τοῦ Κινηματοθέατρον «Ἀττικόν» εἶχε τὴν εὐ-
γενὴ καλωσύνην νὰ παραχωρήσῃ ὑπὲρ τῆς Ἐταιρείας
Προστασίας τῶν Ζώων, διὰ τὸν προσεχῆ, διὰ πέμπτῃν
φορὰν, ἑορτασμὸν τῆς Παγκοσμίου Ἡμέρας τῶν Ζώων,
τὰ ἔσοδα μιᾶς παραστάσεως εἰς τὸ «Ἀττικόν», ἡ ὁποία
ἐγένετο πράγματι τὴν 2 Ἀπριλίου καὶ ἐτιμήθη διὰ
τῆς παρουσίας ἀπάντων τῶν Ὑψηλῶν μελῶν τῆς Βασι-
λικῆς Οἰκογενείας, πρὸς τὰ ὁποῖα ὀφείλεται ἡ ἔκφρασις
τῆς βαθυτάτης εὐγνωμοσύνης τῆς Ἐταιρείας. Ἰδιαίτερος
σημαντικὸν εἶναι τὸ γεγονός ὅτι ὁ κ. Σκούρας ἐνδιαφέρε-
ται ζωτικῶτα διὰ τὰ ζῶα, ὥς θὰ ἴδουν οἱ ἀναγνώσται
μᾶς ἀπὸ τὴν στήλην τῆς βιβλιογραφίας. Καὶ ἐγκαινιάζει
ἕνα νέον τρόπον παροχῆς βοηθείας πρὸς τὴν Ἐταιρίαν,
τοῦ ὁποῖου ἐλπίζομεν ὅτι δὲν θὰ λείψουν οἱ μιμηταί...

*

Λαμβάνομεν ἀφορμὴν ἐξ ἀνθριδίου τῆς «Νέας
Ἀληθείας», ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐκδιδομένης, διὰ τὸν
κίνδυνον τῆς λύσεως, διὰ ν' ἀνακινήσωμεν καὶ πάλιν
τὸ ζήτημα αὐτό, τὸ ὁποῖον, ὡς γνωρίζομεν λόγῳ τῆς
τακτικῆς παρακολουθήσεως ὁλοκλήρου τοῦ ἐπαρχια-
κοῦ τύπου, ἀπασχολεῖ παντοῦ τὴν κοινὴν γνώμην.
Διὰ τὸν σοβαρὸν αὐτὸν κίνδυνον, ἡ λύσις ἡ ὁποία
ἐφαρμόζεται εἰς τὰς ἐπαρχίας εἶναι ἡ φρικτὴ φόλα,
ἡ ὁποία γεμίζει τοὺς δρόμους ἀπὸ ἀπαίσια πτώματα
σκύλων. Ἐνῶ ἡ κυνοσυλλογὴ καὶ μία ἐπιμελὴς ἐφαρ-
μογὴ τῆς περὶ λωρίου καὶ φινώτρον ἀστυνομικῆς δια-
τάξεως καὶ τὸν κίνδυνον τῆς λύσεως θὰ ἀπέτρεπε καὶ
ἀπὸ τὸν μεσαιωνισμὸν τῆς φόλας θὰ μᾶς ἀπήλλασε.

*

Εἰς τὸν «Φίλον τῶν Ζώων» μετεδόθη τελευταίως
ἡ πληροφορία ὅτι διάφορα ζῶα, καὶ ἰδίως σκυλιά,
ὑποβάλλονται εἰς ἀνεκδιήγητα καὶ ἀνομολόγητα μαρ-
τύρια, τῇ προτροπῇ ἢ καὶ τῇ αὐτοργίᾳ διαφόρων μα-
γισσῶν, μάντεων κ.τ.λ., διὰ τὴν κατασκευὴν διαφόρων
φίλτρων, γοήτρων καὶ λοιπῶν μυστημάτων, διὰ τῶν
ὁποίων ἐξαπατῶνται οἱ ἀφελεῖς. Εἶναι γεγονός ὅτι τε-
λευταίως ἔχει ἀναπτυχθῇ ὑπερβαλόντως ἡ ἀγυρτεία
αὐτῶν μαγανειῶν, τὸσον ἐξευτελιστικὴ τῆς ἀνθρω-
πίνης ἀξίας, χρησιμοποιοῦν δέ, διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν
σκοπῶν τῆς, τὰ πλέον ἀπίθανα τῶν μέσων, ὅσα ἐξημ-
μένη φαντασία ἀνθρώπων ψυχικῶς νοσούντων δύναται
νὰ συλλάβῃ. Εἶναι λοιπὸν ἀπόλυτος ἀνάγκη νὰ κατα-
πολεμηθῇ ἀπὸ μέρους ὧν ἡμῶν ἡ ἀνόητος αὐτὴ
πίστις εἰς τὰ μυστήρια τῆς μαγείας.

ΝΕΟΙ ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ

Ἐν παρήλθε πολλὸς καιρὸς ἀφ' οὗτος εἰς τὸ
Κυνοκομεῖον τῆς Ἐταιρίας Προστασίας τῶν
Ζώων ἐνετεχνίσθη ἀναμνηστικὴ πλάξ ὑπενθυμί-
ζουσα τὴν ζωοφιλικὴν δρᾶσιν τῆς ἀειμνήστου
Βασιλίσσης Σοφίας, ἰδρυτρίας τῆς Ἐταιρίας, καὶ
ἰδρυτῆ Νοσοκομείου διὰ τὰ ζῶα τὰ ἀνήκοντα εἰς
τοὺς πτωχοὺς, τὰ ὁποῖα
συνήθως οὐδέποτε γνωρίζουν οἰανδήποτε ἱατρικὴν
βοήθειαν. Καί, γενικῶς, διὰ
παντὸς μέσου θὰ προσπα-
θῇ νὰ καλλιεργήσῃ εἰς τὰς
ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων ὅτι
εὐγενὲς καὶ φιλεύσπλαχρον,
τὴν καλωσύνην πρὸς πάντα
ἀδύνατον — καὶ πρὸς τοὺς
ἀφώνους ἄλλ' ὅχι δι' αὐτὸ
ὀλιγώτερον σπουδαίους πα-
ράγοντας τῆς ἰδικῆς μας
εὐημερίας. Ὅλος ὁμως ἰδιαί-
τέρως θὰ ἐνδιαφερῇ διὰ
τὴν ἐν τῇ ἑλληνικῇ ἐπαρχίᾳ
διάδοσιν τῆς ζωοφιλικῆς
ιδέας. Διότι πονθὲν ἄλλοῦ
δὲν εἶναι τόσον ἄμεσος ἡ
ἀνάγκη νὰ παρασχεθῇ εἰς
τὰ ζῶα ἡ ἀπαιτούμενη ἐπι-
μέλεια, ὅσον εἰς τὴν ὑπαι-
θρον. Ἐὰν κατορθωθῇ — καὶ
θὰ κατορθωθῇ ἀσφαλῶς
ἐφ' ὅσον θὰ βοηθήσωσιν ὅλοι
οἱ σχετικοὶ παράγοντες —
νὰ διακλαδωθῇ εἰς ὅλην τὴν
Ἑλλάδα, καὶ εἰς τὰ μᾶλλον
ἀπομακρυνόμενα χωρία, ἡ
Ζωοφιλία. Ὁργάνωσις καί, μετὰ τὴν κατάλληλον
διαφώτισιν, ἐπιτευχθῇ ὥστε τὰ ζῶα, τὰ ὁποῖα
βοηθοῦν διὰ τὰ ἀποσπασθῶν ἀπὸ τὰ σπλάγχνα
τῆς ἑλληνικῆς γῆς οἱ θησαυροὶ τῆς νὰ τύχουν
τῆς ἀπαιτούμενης περιποιήσεως, ὅσον ἀφορᾷ τὴν
τροφὴν, τοὺς γενικοὺς ὁρους διαβιώσεως καὶ τὴν
ἐν περιπτώσει ἀσθενείας ὑποβολὴν εἰς τὴν κατάλ-
ληλον θεραπείαν, θὰ ἐνισχυθῇ τόσον πολὺ ἡ
ἐθνικὴ οἰκονομία, ὥστε τότε μόνον θὰ γίνῃ γενι-
κῶς ἀντιληπτὴ ἡ τεραστία ὠφέλεια τὴν ὁποίαν
καὶ εἰς τὸ ἐπίπεδον τῶν ὁλικῶν συμφερόντων
ἀποδίδει ἡ προστασία τῶν ζώων.

Ἐν παρήλθε πολλὸς καιρὸς ἀφ' οὗτος εἰς τὸ
Κυνοκομεῖον τῆς Ἐταιρίας Προστασίας τῶν
Ζώων ἐνετεχνίσθη ἀναμνηστικὴ πλάξ ὑπενθυμί-
ζουσα τὴν ζωοφιλικὴν δρᾶσιν τῆς ἀειμνήστου
Βασιλίσσης Σοφίας, ἰδρυτρίας τῆς Ἐταιρίας, καὶ
ἰδρυτῆ Νοσοκομείου διὰ τὰ ζῶα τὰ ἀνήκοντα εἰς
τοὺς πτωχοὺς, τὰ ὁποῖα
συνήθως οὐδέποτε γνωρίζουν οἰανδήποτε ἱατρικὴν
βοήθειαν. Καί, γενικῶς, διὰ
παντὸς μέσου θὰ προσπα-
θῇ νὰ καλλιεργήσῃ εἰς τὰς
ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων ὅτι
εὐγενὲς καὶ φιλεύσπλαχρον,
τὴν καλωσύνην πρὸς πάντα
ἀδύνατον — καὶ πρὸς τοὺς
ἀφώνους ἄλλ' ὅχι δι' αὐτὸ
ὀλιγώτερον σπουδαίους πα-
ράγοντας τῆς ἰδικῆς μας
εὐημερίας. Ὅλος ὁμως ἰδιαί-
τέρως θὰ ἐνδιαφερῇ διὰ
τὴν ἐν τῇ ἑλληνικῇ ἐπαρχίᾳ
διάδοσιν τῆς ζωοφιλικῆς
ιδέας. Διότι πονθὲν ἄλλοῦ
δὲν εἶναι τόσον ἄμεσος ἡ
ἀνάγκη νὰ παρασχεθῇ εἰς
τὰ ζῶα ἡ ἀπαιτούμενη ἐπι-
μέλεια, ὅσον εἰς τὴν ὑπαι-
θρον. Ἐὰν κατορθωθῇ — καὶ
θὰ κατορθωθῇ ἀσφαλῶς
ἐφ' ὅσον θὰ βοηθήσωσιν ὅλοι
οἱ σχετικοὶ παράγοντες —
νὰ διακλαδωθῇ εἰς ὅλην τὴν
Ἑλλάδα, καὶ εἰς τὰ μᾶλλον
ἀπομακρυνόμενα χωρία, ἡ
Ζωοφιλία. Ὁργάνωσις καί, μετὰ τὴν κατάλληλον
διαφώτισιν, ἐπιτευχθῇ ὥστε τὰ ζῶα, τὰ ὁποῖα
βοηθοῦν διὰ τὰ ἀποσπασθῶν ἀπὸ τὰ σπλάγχνα
τῆς ἑλληνικῆς γῆς οἱ θησαυροὶ τῆς νὰ τύχουν
τῆς ἀπαιτούμενης περιποιήσεως, ὅσον ἀφορᾷ τὴν
τροφὴν, τοὺς γενικοὺς ὁρους διαβιώσεως καὶ τὴν
ἐν περιπτώσει ἀσθενείας ὑποβολὴν εἰς τὴν κατάλ-
ληλον θεραπείαν, θὰ ἐνισχυθῇ τόσον πολὺ ἡ
ἐθνικὴ οἰκονομία, ὥστε τότε μόνον θὰ γίνῃ γενι-
κῶς ἀντιληπτὴ ἡ τεραστία ὠφέλεια τὴν ὁποίαν
καὶ εἰς τὸ ἐπίπεδον τῶν ὁλικῶν συμφερόντων
ἀποδίδει ἡ προστασία τῶν ζώων.

«Εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅπου ἡ εὐγένεια
αἰσθημάτων καὶ αἱ ἀνώτεροι ἠθικαὶ
ἀρεταὶ ἤκμασαν ἀνεκὰθεν, ἡ φροντίς
διὰ τὰ ζῶα καὶ ἡ πρὸς αὐτὰ στοργὴ
πρέπει νὰ προσελκύσῃ τὸ ἐνδιαφέρον
ὁλοκλήρου τῆς Ἑλληνικῆς Κοινωνίας.

Ἀναλαβοῦσα τὴν Προεδρείαν τῆς
Ἐταιρείας Προστασίας τῶν Ζώων
1916, παρακαλῶ ἅπαντας τοὺς Ἑλ-
ληνας νὰ θεωρήσωσι ζήτημα φιλοτι-
μίας τὴν ἀπέναντι τῶν ζώων καλω-
σύνην καὶ τὴν ὑπεράσπισίν των, ὅπου
τυχὸν παρίσταται ἀνάγκη. Ἐπίσης,
ἐπειδὴ ἡ συνένωσις τῶν προσπα-
θειῶν φέρει πάντοτε ἀγαθὰ ἀποτε-
λέσματα, παρακαλῶ τοὺς συμμερι-
ζομένους τὰς πολιτισμένας αὐτὰς
ἀντιλήψεις, νὰ ἐγγραφῶσι μέλη τῆς
Ἐταιρείας μας ἐν Ἀθήναις καὶ εἰς τὰ
ἐπαρχιακά παραρτήματα. Ἰδιαίτερος
μάλιστα σημαντικὴ θὰ εἶναι εἰς τὸ
ἐκπολιτιστικὸν τοῦτο ἔργον ἡ συνερ-
γασία τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαρχίας, ὅπου
τὸ ζῶον ἀποτελεῖ τὸν καθημερινὸν
σύντροφον καὶ συνεργάτην τοῦ ἀν-
θρώπου καὶ σπουδαῖον συντελεστὴν
τῆς ὁλικῆς του εὐημερίας.

Περαίνουσα, τονίζω, ὅτι εἰς τὴν
ἀνθρωπιστικὴν ταύτην προσπάθειαν
ἀναμένω τὴν ἐνθουσιώδη συμβολὴν
τῆς Ἑλληνικῆς Νεολαίας, τὴν ὁποίαν
πάντοτε ἐμπνέουν εὐγενεῖς καὶ ὑψη-
λοὶ σκοποί.

Ἡ Πρόεδρος
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ

πάντοτε, ἡ ἐν Ἀθήναις Ἐταιρία εἰς τὴν ἀπὸ μέρους
τῆς Ἑλληνικῆς Κοινωνίας καὶ τοῦ Κράτους ὑπο-
στήριξιν, θὰ ἐπιδιώξῃ τὴν αὔξησιν τοῦ κύκλου
τῶν προσώπων τὰ ὁποῖα ἐνδιαφέρονται διὰ τὰ
ζῶα καὶ τῶν ἐνεργῶν μελῶν τῶν ζωοφιλικῶν
ὁργανώσεων. Θὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὰς κατὰ τόπους
ἀρμοδίας Ἀρχὰς νὰ συντρέξουν τὰς προσπάθειάς
τῆς, ὅπου τοῦτο εἶναι ἀναγκαῖον καὶ δυνατόν. Θὰ
φροντίσῃ, ἐξ ἀντιθέτου, ὅπως τὰ μέλη τῆς καὶ
ὅλοι οἱ ζωόφιλοι ὑποβοηθήσωσιν τὰ ἐντεταλμένα
κρατικὰ ὅργανα εἰς τὸ ἔργον των τῆς ἐφαρ-
μογῆς τῶν σχετικῶν νόμων. Θὰ ἐξακολουθήσῃ

Ζωοφιλία. Ὁργάνωσις καί, μετὰ τὴν κατάλληλον
διαφώτισιν, ἐπιτευχθῇ ὥστε τὰ ζῶα, τὰ ὁποῖα
βοηθοῦν διὰ τὰ ἀποσπασθῶν ἀπὸ τὰ σπλάγχνα
τῆς ἑλληνικῆς γῆς οἱ θησαυροὶ τῆς νὰ τύχουν
τῆς ἀπαιτούμενης περιποιήσεως, ὅσον ἀφορᾷ τὴν
τροφὴν, τοὺς γενικοὺς ὁρους διαβιώσεως καὶ τὴν
ἐν περιπτώσει ἀσθενείας ὑποβολὴν εἰς τὴν κατάλ-
ληλον θεραπείαν, θὰ ἐνισχυθῇ τόσον πολὺ ἡ
ἐθνικὴ οἰκονομία, ὥστε τότε μόνον θὰ γίνῃ γενι-
κῶς ἀντιληπτὴ ἡ τεραστία ὠφέλεια τὴν ὁποίαν
καὶ εἰς τὸ ἐπίπεδον τῶν ὁλικῶν συμφερόντων
ἀποδίδει ἡ προστασία τῶν ζώων.

Ο ΣΚΥΛΟΣ ΤΟΥ ΚΑΠΕΤΑΝ ΚΩΣΤΗ

ΤΟΥ Κ. Ι. Δ. ΜΟΥΡΕΛΛΟΥ

[Μετ' ιδιαιτέρας ευχαριστήσεως δημοσιεύει ο «Φίλος τῶν Ζῴων» τὴν κατωτέρω ἀφήγησιν τοῦ διακεκριμένου ἱστορικοῦ τῆς Κορίνθου κ. Μουρελλοῦ, τοσοῦτο μάλλον ἐνδιαφέροντος καθ' ὅσον βασίζεται ἐπὶ πραγματικῶν περιστατικῶν, τὰ ὁποῖα αὐτοπροσώπως συλλέγει καὶ ἔχει ἐν ἀφ᾽ ὧν ὁ κ. Μουρελλοῦ, ὑποσχέθεις ὅτι θὰ τὰ χρησιμοποιήσῃ καὶ δι' ἄλλην συνεργασίαν του εἰς τὸ Περιοδικόν].

Τὸ κρῦο ἦταν τρομερό. Τὸ χιόνι γύρω στὸ σπίτι ἦταν δυὸ μέτρα ὕψος καὶ τὰ δοκάρια τῆς στέγης αἰσθανόνταν τὸ βάρος του. Γιὰ νὰ φθάσω στὸ χωριὸ τοῦ Καπετάν Κωστή βασανίστηκα πολὺ καὶ κινδύνευσα, γιατί τὸ ἄλογό μου, στὰ χιόνια, ἔτρεμε, ὅχι τόσο ἀπὸ τὸ κρῦο, ὅσο ἀπ' τὸ φόβο στὸ ἀπροσδόκητο γι' αὐτὸ λευκὸ θέαμα.

Τὸ χωριὸ τοῦ Καπετάν Κωστή ἦταν ἀνεβασμένο στὴν πλαγιά ἐνὸς ἀπόκρημνου βουνοῦ κι' αὐτὸ ἔκανε πρὸς τὴν πορεία μου μέσα στὰ χιόνια καὶ στὴ θύελλα. Μὰ τώρα τὰ εἶχα ὅλα ξεχάσει καὶ καθόμουν διπλά στὴ φωτιά, ἔχοντας ξαπλωμένα τὰ ποδάρια μου στὸ πεζοῦλι τῆς παραστιᾶς. Τὰ σπιρουνία μου εἶχαν πυρώσει κι' ἐνοιῶθα τὴ θερμότητά τους πάνω στὸ δέρμα τῶν ὑποδημάτων μου.

Τὸ σπίτι ὅλο βρισκότανε σὲ κίνηση, γιὰ νὰ περιποιηθοῦν τὸν ξένο. Ὁ γιὸς τοῦ Καπετάν Κωστή εἶχε γυρίσει πρὸ ὀλίγου ἀπὸ τὸ κυνήγι κι' οἱ κρεμασμένοι λαγοί, ἔδιναν τὴν ὑπόσχεσι πλούσιου φαγητοῦ.

Ἡ ἀδελφή του ἡ Ἀρετὴ μὲ τὸ σφικτοδεμένο γερὸ κορμί καὶ τὰ ροδοκόκκινα μάγουλα, πῆγαινε καί ῥχότανε «κάνοντας τὴ σπουδαία νοικοκυρὰ» ὅπως ἔλεγε ὁ πατέρας του, αὐτάρεσκα καὶ δῆθεν κοροϊδευτικά.

Ἐνας ὑπηρετὴς μισόκοπος ἔφερνε τ' ὅτι τοῦ ζητοῦσε ἡ Ἀρετὴ, πηγαίνοντας κάθε τόσο στὸ κελάρι, καὶ ἡ μικρὴ ὑπηρετριά της εἶχε ἓν ἀποκομμένο πῆγαινελά.

Ἀλλὰ κι' ὁ Καπετάν Κωστής ἦταν ἀρκετὰ συγκινημένος, παρ' ὅλο τὸν ἀξιοπρεπὴ συγκρατημὸ του στὴς παλληκαρίσιες συνήθειές του. Ἦξερε πὼς ἐρχόμουν νὰ πάρω μερικὲς ἱστορικὲς σημειώσεις γιὰ τὴν πολεμικὴ του δράσι κι' αὐτὸ τὸν συγκινοῦσε, γιατί, ὅπως ἔλεγε ὁ ἴδιος γιὰ νὰ δικαιολογήσῃ τὴν πρόθυμη ἀπάντησί του σὲ κάθε μου ἐρώτημα, «τὸν πλοῦτον πολλοὶ ἐμίσησαν, ἀλλὰ τὴν δόξαν οὐδεὶς».

Ὅλη τὴν ὥρα ποὺ μιλοῦσαμε μὲ τὸν Καπετάν Κωστή, ἓν μεγάλο μαῦρο σκυλὶ γεμμένο μπρὸς του καὶ μὲ τὸ κεφάλι ἀκουμπισμένο στὰ μπροστινὰ του ποδάρια πάνω, τὸν κοίταζε μὲ τὰ

στοργικά του μάτια παρακολουθώντας κάθε κίνησι τοῦ χεριοῦ τοῦ ἡρωικοῦ καπετάνιου. Μιὰ στιγμὴ μεταποτίστηκε ὁ Καπετάν Κωστής, τραβώντας τὴ βαρεὶά του πολυθρόνα πρὸς μακριὰ ἀπ' τὴ φωτιά, ποὺ τὸν εἶχε πολυζεστάνει. Τὸ σκυλὶ παρηκολούθησε τὴν κίνησί του, μεταποτίστηκε κι' αὐτὸ κι' ἔγειρε πάλι μπρὸς στὸν ἀφέντη του, ἔχοντας στηλωμένη τὴ ματιά του πάνω του. Ἀμὰ τέλειωσε ἡ ὁμιλία μας κι' ἐκλείσα τὸ σημειωματάριό μου, τὸν ρώτησα:

— Παρετήρησε, Καπετάν Κωστή, πὼς καὶ ὁ σκύλος σου πῆρε μέρος στὴν ὁμιλία μας;

— Ἐρεῖ ἀπ' αὐτά. Ἦταν πολεμιστὴς κι' αὐτὸς καὶ πολεμιστὴς ἄφοβος. Εἶναι δεκαεσσάρων χρόνων, ὁ κακομοῖρης! Ἐ, μωρέ, Καρτσώνη; καὶ ξάπλωσε τὸ χέρι του στὴν πυκνόμαλλη ράχη τοῦ σκύλου.

Τὸ σκυλὶ ἀνασηκώθηκε καὶ τέντωσε τὸ κεφάλι του στὰ γόνατα τοῦ καπετάνιου. Τότε εἶδα πὼς τὸ δεξιὸ μπροστινὸ του ποδάρι ἦταν σπασμένο καὶ τὸ τραβοῦσε σέρνοντας το μὲ δυσκολία σὲ κάθε μετακίνησί του.

— Μὰ εἶναι κουτσός, τοῦ λέω.

— Ἐγὼ τὸν κούτσανα τὸν κακομοῖρη. Ζήτησε κάποτε νὰ μὲ σώσῃ ἀπὸ τὸ θάνατο κι' ἐγὼ τὸν πλήρωσα μὲ μιὰ σφαῖρα. Ἐ, μωρέ Καρτσώνη; εἶπε καὶ ξαναχάδεψε τὸ γέριό μου σκυλὶ, ποὺ ἔσεισε καὶ πάλι τὴν οὐρά του, εὐτυχισμένο ἀπὸ τὸ χάδι τοῦ ἀφέντη του.

— Γιατὶ τὸν πλήγωσε;

— Ἐνὰ Σαββάτο πρωί, στοὺς τελευταίους καιροὺς τῆς ἐπαναστάσεως,

ἀκούσαμε τίς καμπάνες τῶν γύρω χωριῶν νὰ κτυποῦν μὲ τὰ καθωρισμένα συνθηματικὰ κτυπήματά τους. Ἀρχισε κι' ἡ δική μας καμπάνα νὰ κτυπᾷ γιὰ νὰ μεταδῶσῃ πρὸς βαθεῖα τὸ σύνθημα τοῦ κινδύνου καὶ νὰ καλέσῃ τοὺς πολεμιστάδες. Σὲ λίγη ὥρα μέσα βρεθήκαμε ὅλοι ἀρματωμένοι στὴν πλατεία. Καβάλησα τὴν ἄσπρη μου φοράδα κι' ὅλα τὰ παληκάρια τοῦ χωριοῦ βρέθηκαν γύρω μου. Ἄλλος ἀποχαιρετοῦσε τὴ γυναῖκα του, ἄλλος ἔπινε ἓνα κρασί βιαστικά στὴν ταβέρνα τῆς πλατείας, ἄλλος ἀγόραζε καπνὸ, ἄλλος ἔκανε τὸ σταυρὸ του.

Τὴ στιγμὴ ποὺ εἴμαστε ἐτοιμοὶ νὰ φύγωμε, ὁ Καρτσώνης ἀρχισε νὰ οὐρλιάζῃ στριφογυρίζοντας μέσα στὰ ποδάρια τῆς φοράδας μου. Παραξευεύτηκα. Τοῦ φώναξα «Καρτσώνη, ἔ, Καρτσώνη!» Μ' αὐτὸς ἐξακολουθοῦσε νὰ κλαίῃ. Χτύπησα τὴ φοράδα μου νὰ προχωρήσῃ, μὰ ὁ Καρτσώνης μὲ ἓνα πῆδημα τῆς ἔκοψε τὸ δρόμο. Ἐκλινε κι' αὐτὴ τὸ κεφάλι της, σὰ νὰθελε νὰ τὸν

Ο ΦΙΛΟΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

ΜΑΡΤΙΟΣ - ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1937

ρωτήσῃ μουσικά, γιατί ἔκανε τόσο κακὸ. Τὸ σκυλὶ ἔκλαιγε. Πηδοῦσε καὶ μὲ κοίταζε σὰ νὰ μὲ παρακαλοῦσε νὰ μὴ φύγω.

— Μὰ ἴντα διάολο ἔχεις; τοῦ φώναξα θυμωμένος, καὶ τὸν χτύπησα μὲ τὸ καμτσίκι μου.

Τὸ σκυλὶ δέχτηκε τὸ κτύπημα καρτερικά, μὰ δὲν ἔσταμάτησε τ' ἀπελπισμένα πηδηματά του μπρὸς στὰ ποδάρια τῆς φοράδας μου.

— Ἰντα διάολο ἴπαθες; καὶ τὸ ξαναχτύπησα.

Αὐτὸ πόνεσε πολὺ καὶ ἀποτραβήχτηκε. Ἡ φοράδα μου μ' ἔνα μουγγρητὸ προχώρησε ἄργα, στρέφοντας τὰ μάτια της πρὸς τὸ σκυλὶ, ποὺ εἶχε ἀποτραβηχθῇ σὲ μιὰ γωνιά κι' ἔκλαιγε θλιβερά. Μόλις προχώρησα λίγο καὶ βγήκαμε ἀπ' τὸ χωριὸ, τὸ ἀκούω πίσω μου νὰ κλαίῃ θρηνητικά καὶ μιὰ στιγμὴ κατάρθωσε νὰ μὰς φθάσῃ καὶ νὰ μεπρδέψῃ πάλι στὰ ποδάρια τῆς φοράδας μου, ποὺ ἀναγκάστηκε νὰ σταματήσῃ.

Τὰ παλληκάρια μου, ποὺ ἄλλα πῆγαιναν μπρὸς, χωρισμένα σὲ ὁμίλους, καὶ ἄλλα πίσω, σταμάτησαν κι' αὐτὰ καὶ παρακολουθοῦσαν.

— Νά, μωρὲ Καρτσώνη! Νά! Ἐλα, καλὸ μου. νά, κουκιού, κουκιού!! κι' ἔκαμα πὼς ἦθελα νὰ τὸν χαδέψω γιὰ νὰ τὸν ἡρεμήσω.

Πάντα σὲ τέτοιες στιγμὲς πηδοῦσε, φθάνοντας ὡς τὴ σέλα τῆς φοράδας μου γιὰ νὰ δεχθῇ τὸ χάδι μου. Μὰ τώρα ἀντὶ νὰ πηδήσῃ, δυνάτεψε τὸ κλάμα του κι' ἄρχισε νὰ δαγκώνῃ τὰ ποδάρια τῆς φοράδας μου. Τὸ περίεργο ἦταν πὼς ἀντὶ νὰ θυμώσῃ ἡ φοράδα καὶ νὰ κινηθῇ μπρὸς ἢ πίσω, ἔγερνε τὸ κεφάλι της καὶ τὴν προσπαθοῦσε ν' ἀγγίξῃ μὲ τὰ χεῖλιά της τὸ ἀγριεμένο σκυλὶ.

Γύρω στὰ παλληκάρια μου, ποῦχαν κάμει ὡς τόσο κύκλο, εἶχε ξαπλωθῇ ἓνα περίεργο αἰσθημα φόβου. Μὲ κοίταζαν περίεργα. Ἐθύμωσα. Ὁ φόβος τους, ἀντὶ νὰ μὲ κάμῃ νὰ σκεφθῶ, μ' ἀνάψανε τὸ συνηθισμένο πεισματωμένο θυμὸ μου. Στ' αὐτιά μου ἔφταναν οἱ καμπάνες, ποὺ χτυποῦσαν στὰ μακρινὰ χωριά κι' ἡ καθυστέρησίς μου μὲ ντρόπιαζε. Τράβηξα τὸ πιστόλι μου καὶ πυροβόλησα τὸ σκυλὶ μου. Ἡ σφαῖρα τὸ βρῆκε ψηλὰ στὸ μπροστινὸ δεξιὸ του ποδάρι. Κυλίστηκε κάτω ματωμένο. Χτύπησα τὴ φοράδα μου μὲ τίς φτέρνες μου καὶ μὲ μιὰ δυνατὴ καμτσικιά τὴν ἔκαμα νὰ πηδήσῃ μπρὸς. Τὰ παλληκάρια μου κινήθηκαν κι' αὐτὰ μπρὸς, μὰ ὅλα σχεδὸν προχωρώντας ἔστρεφαν καὶ κοίταζαν τὸ σκυλὶ ποὺ ἔκλαιε κι' οὐρλιάζε.

Προτοῦ στρίψωμε στὸ δρόμο, στράφηκα κι' ἐγὼ κι' εἶδα τὸ δυστυχισμένο μου σκυλὶ. Εἶχε στηριχθῇ στὸ ἀπλήγωτο ποδάρι του καὶ κοιτάζοντάς με, πούφευγα, ἔκλαιγε θρηνητικά. Μόλις ἔστριψα τὴ γωνιά τοῦ δρόμου, ἀφῆκε ἓνα τρομερὸ οὐρλιασμα, ποὺ δὲν θὰ τὸ ξεχάσω ποτέ μου. Τὸ οὐρλιασμα αὐτὸ μοῦφερε μιὰ ἀνάτριχίλα, τὴν ἴδια ποὺ αἰσθάνομαι κι' αὐτὴ ἀκόμα τὴ στιγμὴ, ποὺ σοῦ τὰ ξαναδιηγούμαι.

Προχωρήσαμε. Ἀρχίσαμε νὰ διακρίνωμε τίς τουφεκιές. Ἡ μάχη εἶχε ἀνάψει. Ἐπρεπε νὰ τρέξω. Καὶ ὅμως τοῦ σκυλιοῦ μου τὸ κλάμα μοῦφερε κάτι περίεργες σκέψεις.

Μὰ γιατί ἔκλαιγε ὁ Καρτσώνης; Πρῶτη φορὰ ποὺ μοῦ κάνει τέτοια φερσίματα. Πρῶτη φορὰ ποὺ δὲ μ' ἀκολουθᾷ στὴ μάχη. Ποτέ δὲν ἔλειψε ἀπὸ κοντά μου. Πάντα ἀτρόμητο στὶς τουφεκιές· σύντροφος ἀχώριστός μου· αὐτὸ σκέφθηκα καὶ ἀποφάσισα νὰ προσέχω πολὺ τὴν ἡμέρα ἐκείνη. Κάποιο κακὸ προαίσθημα μ' ἔκαμε νὰ δειλιάσω. Κι' ὅμως ἐντράπηκα νὰ γυρίσω

πίσω. Δὲν θᾶχα πιά θέσι μέσα στὰ παλληκάρια μου καὶ μὲς στοὺς ἄλλους καπετάνιους. Ἀς σκοτωνόμουν. Δὲν μπορούσα νὰ γυρίσω πίσω. Θὰ ἦταν ὁ θάνατος τῆς τιμῆς μου. Κι' ὅμως, φοβόμουν. Φοβόμουν πρῶτη φορὰ στὴ ζωὴ μου.

Νὰ μὴ σοῦ πολυλογῶ. Μπήκαμε στὸ κορδόνι τῆς μάχης. Πιάσαμε τίς θέσεις μας μὲ ἐνθουσιαστικὲς φωνές, ποὺ δυνάμωσαν τὴν πολεμικὴ γραμμὴ τῶν ἐπαναστατῶν καὶ σιγὰ σιγὰ παρασύραμε μὲ τὴν ὁρμὴ μας καὶ τοὺς ἄλλους σὲ μιὰ ἡρωϊκὴ ἔφοδο. Εἶχα ξεχάσει τὸ οὐρλιασμα τοῦ Καρτσώνη. Ἀμὰ εἶδα τοὺς Τούρκους νὰ σποῦν τὴ γραμμὴ των καὶ νὰ φεύγουν, ἐμέθυσα. Ἐφτέρωσα μὲ δύναμι τὴ φοράδα μου καὶ φώναξα στὰ παλληκάρια μου.

— Ὅμπρός, λεβέντες μου. Θέλω τὴ σημαία καὶ τὸ κεφάλι τοῦ μπαίρακτάρη· κι' ἀφηνιασένος, χωρὶς νὰ ξέρω τί κάνω, ἔτρεξα μὲ τὴ φοράδα μου πρὸς τὸ μικρὸ ὕψωμα, ποὺ κυμάτιζε ἡ σημαία τοῦ ἐχθροῦ.

Σὲ λίγα λεπτὰ βρέθηκα μπρὸς στὸν μπαίρακτάρη. Τὰ παλληκάρια μου ἦσαν ἀκόμα στὴ ρίζα τοῦ λόφου. Ὁ σημαιοφόρος ἦταν ξεμοναχισμένος καὶ ἐτοιμαζότανε νὰ φύγῃ. Τὸν πρόφτασα στὴν ὥρα πάνω. Τὸν πυροβόλησα ἀπὸ τέσσερα πέντε μέτρα. Τὸν βρῆκε ἡ σφαῖρά μου στὸ μῆρο. Δευτέρωσα. Τὸν ξαναπέτυχα, γιατί ἐφώναξε «ὦχ! Ἀλλάχ!» Γιὰ μιὰ στιγμὴ, ἐνῶ ἐτοιμαζόμουν νὰ τοῦ ρίξω καὶ τρίτη σφαῖρα, μὲ πυροβολεῖ κι' αὐτός. Τὴν πήρα στὸ στήθος. Τράνταξε τὸ κορμί μου κι' ἔγειρα πίσω μὲ τὴν ὥρα ποῦχε πάρει ἡ φοράδα μου, κάνοντας γύρους στὴ θέσι τοῦ σημαιοφόρου. Γιὰ μιὰ στιγμὴ σωριάστηκε κάτω κι' ἡ φοράδα μου καὶ μὲ παρέσυρε στὸ πέσιμό της. Μέσα στὴ ζάλη μου κατάλαβα, πὼς εἶχε σκοτωθῇ ἡ φοράδα μου. Ὡς τόσο εἶχαν φθάσει καὶ τὰ παλληκάρια μου. Ἀποτέλειωσαν τὸν μπαίρακτάρη, πήραν τὴ σημαία του, τάρματά του, καὶ μὲ μετέφεραν καὶ μένα στὸ χωριὸ.

Χαροπάλεψα δυὸ μῆνες. Στὸ τέλος γίνηκα καλά. Σ' ὅλο τὸ διάστημα τὸ πιστόλι μου σκυλὶ δὲν ἀφῆκε τὸ κρεββάτι μου μῆτε μιὰ ὥρα. Τοῦχαν περιποιηθῇ τὸ ποδάρι τοῦ κι' ἔτσι δὲν τ' ἀφῆκαν νὰ φοβῆσθαι. Μοῦλεγε ἡ συχωρεμένη ἡ γυναῖκα μου, πὼς ὅση ὥρα τοῦδεναν τὸ ποδάρι του, δὲν ἔκλαιε ἀπὸ πόνου, ἀλλὰ οὐρλιάζε κοιτάζοντας πρὸς τὸ μέρος ποῦχα φύγει καὶ σὰν μ' ἔφεραν πηλωμένο ξεσήκωσε τὸ χωριὸ ἀπὸ τὸ θρῆνον.

Ἀπὸ τότε ὁ πιστός μου Καρτσώνης δὲν μακρύνεται ἀπὸ τὰ ποδάρια μου. Ὅπου ἂν εἶμαι, ὅπου κι' ἂν βρεθῶ, πάντα γεμμένος μπρὸς μου, μὲ παρακολουθεῖ μὲ τὰ γλυκὰ του μάτια, σὰν νὰνα σκοπὸς τῆς ζωῆς του νὰ μὲ χαδεύῃ μὲ τὴ ματιά του.

Ἐ, μωρὲ Καρτσώνη!

Τὸ σκυλὶ ποὺ ὅλη αὐτὴ τὴν ὥρα παρακολουθοῦσε τὴ διήγησί τοῦ Καπετάνιου, σὰ νὰ καταλάβαινε τὸ τί ἔλεγε καὶ διαρκῶς τοῦ κουνούσε χαδιάρικα καὶ στοργικά τὴν οὐρά του, κοιτάζοντας στὰ μάτια.

Μετὰ κάμποσο καιρὸ πληροφορήθηκα πὼς ὁ Καρτσώνης πέθανε δυὸ μέρες μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Καπετάν Κωστή. Δὲν τὸν χώρισε ἀπὸ τὸν ἀγαπημένο του ἀφέντη μῆτε ὁ θάνατος. Τὸν ἔθαψαν διπλὰ στὸ μνήμα τοῦ καπετάνιου κι' ὅλο τὸ χωριὸ συγκινήθηκε γιὰ τὸ χαμὸ τῶν δυὸ ἀχώριστων ἡρώων.

(Ἡράκλειον· Κορίνθου)

Ι. Δ. ΜΟΥΡΕΛΛΟΣ

ΤΑ ΣΦΑΧΤΑ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ*

ΤΟΥ Κ. Ν. ΣΥΓΚΕΛΛΑΚΗ

[Είναι εξαιρετικόν πρόγνωση απόκτημα διά την προσπάθειάν μας τὸ διὰ διαθέτει μεταξὺ τῶν συνεργατῶν τῆς τὸν νομοκτηνίατρον Ἡρακλείου Κρήτης κ. Ν. Συγκελλάκη, ὁ ὁποῖος μετὰ τὴν θερμὴν ἀγάπην ὑπὲρ τῶν ζώων ποὺ τὸν διακρίνει καὶ τὴν ἐπικαιρὸν θέσιν τὴν ὁποίαν κατέχει προσφέρει ἀνεκτιμήτους τωόντι ὑπηρεσίας εἰς τὴν ζωοφιλικὴν ἰδέαν. Ἀλλὰ δὲν περιορίζεται μόνον ἕως ἐδῶ τὸ ἔργον τοῦ κ. Ν. Συγκελλάκη ὁ ὁποῖος, χειριστὴς καλὸς καὶ τῆς γραφίδος, μεταχειρίζεται καὶ τὸ μέσον αὐτὸ διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῆς ζωοφιλικῆς ἰδέας, εἶναι δὲ τοῦτο γνωστὸν εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας ἀπὸ τὸ ἔργον του «Οἱ Σκλάβοι», τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀναγγεῖλει ὁ «Φίλος τῶν Ζώων». Ὡς τακτικὸς συνεργάτης τοῦ περιοδικοῦ ὁ κ. Συγκελλάκης θὰ παρέχῃ ἀπὸ τῶν σιγηλῶν τοῦ περιοδικοῦ καὶ διαφόρους πληροφορίας καὶ συμβουλὰς διὰ τὴν κτηνιατρικὴν περίθαλψιν τῶν ζώων, διὰ τὴν ὁποίαν εἶναι ὡς ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματός του ἀρμόδιος].

νατη, γερασμένη, μὲ μιὰ μεγάλη πληγὴ στὸν τράχηλο. Ἐνα ἀπὸ τὰ ζῶα ποὺ δούλεψαν χρόνια καὶ χρόνια τὸν ἀφέντη καὶ σὰν ἀπόκαμαν κι' ἀρρώστησαν καὶ πλήγιασαν κάτω ἀπὸ τὸν βαρὺ ζυγὸ του, ἐπῆραν τὸν τελευταῖο δρόμο, τὸν δύσκολο, τὸν φοβερὸ ποὺ τελειώνει ἐκεῖ κάτω στὰ βράχια τῆς ἀκρογιαλίας. Ἐκεῖ ποὺ μόνον γράφει ἡ Μοῖρα τοὺς νᾶρχεται ὁ λυτρωμὸς ἀπὸ τὰ βάσανα τῆς ἀτέλειωτης σκλαβιάς τῶν. Καὶ τί λυτρωμὸς! Καὶ ὅμως τέτοιοι εἶναι ὁ προορισμὸς τοὺς, λέμε ἐμεῖς οἱ ἀνθρώποι...

Πίσω ἀπὸ τὴ μάνα ἔτρεχε τὸ παιδί της. Ἐνα μικροσκοπικὸ μοσχάρι, ὅχι περισσότερο ἀπὸ εἴκοσι μερῶν. Ἀδύνατο κι' αὐτὸ καὶ στραβωμένο ἀπὸ τὴ σκόνη, ἔτρεχε νὰ προφτάσῃ, προσπαθώντας νὰ μὴ χωριστῇ ἀπὸ τὴ γλυκεῖά του μάνα. Ἀδίκος κόπος. Γιατί, ἀλλοίμονο, ὁ χωρισμὸς, ὁ παντοτεινὸς χωρισμὸς, δὲν ἦτανε μακρὰ.

Τὸ ἴδιο βράδυ πῆγα στὰ Σφαγεῖα. Τὸ ἄχαρι ἐπάγγελμά μου μὲ καλοῦσε γιὰ τὴν ἐπιθεώρησιν τῶν «κρεάτων». Ὅλα τὰ χαριτωμένα πλασματάκια, ποὺ μ' ἔκαναν νὰ κλάψω μυστικὰ στὸ διάβα τους, ἦταν σφαγμένα, γδαρμένα, ἔτοιμα «κρέατα» στὰ τσεγκέλια.

Ἐχασκαν οἱ λαιμοὶ τοὺς, φριχτὰ κρεουργημένοι, κι' ἔλαμπαν παράξενα καὶ ὀρθάνοιχτα τὰ μάτια τους. Δίπλα τοὺς ἦταν κρεμασμένη ἀπὸ ἓνα χαμηλὸ τσεγκέλι καὶ ἡ πρωτὴν γελάδα. Σφαγμένη, ξεκοιλιασμένη, ἔτοιμο κρέας κι' αὐτὴ. Ὁ ἀκέφαλος λαιμὸς τῆς ἀκουμποῦσε στὸ καταματωμένο δάπεδο. Τὸ κεφάλι τῆς ἦταν πεταγμένο μαζὺ μ' ἄλλα βωδινὰ κεφάλια σὲ μιὰ γωνιά. Κι' ἀπάνω στὸ φριχτὸ κεφάλι τῆς, Θεέ μου τί πόνος, πεσμένο ἀνάμεσα στὰ κέρατα, λὲς σφιχταγκαλιασμένο μαζὺ του, πλάγιαζε, ἀκόμη ζωντανό, τὸ παιδί της. Ἐτρεμε σύγκορμο καὶ βογγοῦσε λυπητερά, στὸ αἷμα τῆς μάνας του.

—Τι περιμένετε, κακοῦργοι; εἶπα στοὺς σφάχτες.

Κι' οἱ δῆμοι τὸ τράβηξαν ἀμέσως ἀπὸ τὰ ποδάρια καὶ τὸ κλώτσησαν δυνατὰ, γιατί δὲν ἤθελε νὰ ξεκολλήσῃ ἀπὸ τὴν κεφαλὴ. Ἐπειτα τὸ ἔσφαξαν κι' αὐτὸ...

Μεγάλε Θεέ τῆς Ἀγάπης καὶ τῆς Καλωσύνης. Σὺ, ποὺ χύνεις σήμερα τὸ ἄχραντο αἷμα Σου γιὰ τοὺς ἀνθρώπους, εὐδόκησε ἀπὸ τὸ Σταυρὸ τοῦ Μαρτυρίου Σου νὰ ρίξῃς τὸ γλυκὺ βλέμμα σου καὶ σ' αὐτὰ τὰ ἄκακα κι' ἄθωα πλασματά σου. Καὶ ἄφησε ἀκόμη μιὰ φορά τὴν πάνανγν ψυχὴ Σου νὰ δονηθῇ ἀπὸ τὸν μεγάλο παλμὸ τῆς Καλωσύνης...

(Ἡράκλειον)

Ν. ΣΥΓΚΕΛΛΑΚΗΣ

Ο ΠΕΛΑΡΓΟΣ ΤΟΥ ΠΥΡΓΟΥ

[Εἶναι γνωστὴ ἡ ἱστορία τοῦ πελαργοῦ, ὁ ὁποῖος τόσο ἐὺγενῶς φιλοξενεῖται εἰς τὴν ψαραγορὰν τοῦ Πύργου τῆς Ἠλείας, ἀπὸ τὰ χρονολογήματα τοῦ κ. Σπύρου Μελά, ὁ ὁποῖος καὶ ἔφερεν εἰς φῶς τὸ ζήτημα. Μὲ τὸ ἴδιον θέμα ὅμως ἡσχολήθησαν κατόπιν τὸ «ὑπουργεῖον Γεωργίας», αἱ ἐποπικαὶ τῆς Θήρας ἀρχαὶ καὶ ἄλλοι ἀρμόδιοι καὶ ζωόφιλοι, ὡς καὶ τὸ περιοδικὸν «Κυνηγετικὰ Νέα» κατεδείχθη λοιπὸν διὰ μιάν ἀκόμη φοράν, ἐκ τῆς θερμῆς ὑποδοχῆς τῆς ὁποίας τυγχάνουν ζωοφιλικὰ ζητήματα, πόσον ἔχει κερδίσει εἰς τὴν κοινὴν συνείδησιν ἡ ὑπόθεσις τῆς ζωοφιλίας, τοῦτο δὲ εἶναι ἀξαιρετικῶς ἐνθαρρυντικόν. Κατωτέρω δημοσιεύομεν τὸ περιεργότερον ἐξ ὧων τῶν περὶ τοῦ πελαργοῦ δημοσιευμάτων, ἐπιστολὴν... τοῦ ἰδίου τοῦ ἐνδιαφερομένου πελαργοῦ, ἀπευθυνθεῖσαν πρὸς τὸν κ. «Φουρτούνιο»].

Φίλε κύριε,

Θὰ σᾶς φανῇ ἴσως περίεργον, κ. Φορτούνιο, πῶς σᾶς γράφει ἓνας πελαργός. Ἐν τούτοις αὐτὸ θὰ ἔπρεπε νὰ τὸ περιμένετε, ἀφοῦ μοῦ κάματε τὴν τιμὴν νὰ ἀσχοληθῇτε μαζὺ μου σὲ δύο χρονολογήματά σας μὲ τοὺς τίτλους: «Ἐνας αἰχμάλωτος» καὶ «Βάρβαρος διωγμός».

Ἐν πρώτοις σπεύδω νὰ σᾶς εὐχαριστήσω, καὶ δι' ὧν τὴν κ. Κούτση καὶ τὸν κ. ὑπουργὸν τῆς Γεωργίας, διὰ τὴν συμπόνοια σας καὶ τὴν φροντίδα σας νὰ μὲ μεταφέρετε στὸν Ἑθνικὸ Κήπο γιὰ νὰ ἔχω συντροφιά κ.λ.π.

Ἐως ἐδῶ βέβαια εἶμαι καθυποχρεωμένος μαζὺ σας, ἀλλὰ ἀπὸ δῶ καὶ πέρα θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ διαφωνήσω εἰς μερικὰ σημεῖα τοῦ χρονολογήματός σας. Ποιὸς σᾶς εἶπε, κ. Φορτούνιο, ὅτι εἶμαι δυστυχὴς μένων στὴν ψαραγορὰ τοῦ Πύργου καὶ τότε διάβασες τὴν ἀφωνηθλίψι μου, κυρία Κούτση, καὶ ποιὸς σᾶς εἶπε ὅτι μὲ κρατοῦν στὴν ψαραγορὰ γιὰ νὰ χαζεύουν οἱ πελάτες καὶ πῶς μὲ μεταχειρίζονται μὲ βάρβαρο τρόπο;

Σ' αὐτὰ τὰ σημεῖα ἔχετε ἀπολύτως ἄδικο, ἀλλὰ γιὰ νὰ μὲ ἐννοήσετε, πρέπει νὰ σᾶς πῶ τὴν μικρὰ ἱστορίαν μου: Ἐνα βράδυ βρεθήκαμε πάνω ἀπὸ τὸν Πύργο, ὅπου διετάχθημεν ἀπὸ τὸν ἀρχηγὸ μας νὰ διανυκτερεύσουμε, καὶ ἐγὼ μὲ τὴ σύζυγόν μου εἶχα μείνῃ στὴν οὐρὰ τῆς συνοδείας καὶ καθυστέρησα λίγο. Κάποιος ποὺ μὲ πῆρε γιὰ χίνα, μοῦσπασε μὲ μιὰ τουφεκιὰ τὴ φτερούγα μου· τότε, μὴ μπορῶντας νὰ πετάξω ρίχτηκα στὴν πρώτη ταράτσα ποὺ βρῆκα μπροστά μου. Ἦταν ἡ ταράτσα τῆς Νομαρχίας. Ἐνας ἐκ τῶν ὑπαλλήλων, ὁ κ. Λουκίδης, μὲ μετέφερε ἀμέσως στὸ σπῆτι τοῦ, μοῦ ἔχυσε λάδι στὴν πληγὴ μου, μὲ περιποιήθηκε ὅσο μποροῦσε καὶ μοῦ ἔδεσε τὸ τραῦμα μου. Ἀτυχῶς τὰ σκάγια εἶχαν σπᾶσει τὸ κόκκαλο τῆς φτερούγας μου καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρες, ἐπειδὴ ἡ πληγὴ μου ἄρχισε νὰ κακοφορμῇ, μὲ μετέφεραν, τῇ μεσολαβήσει τοῦ δημοσιογράφου κ. Βαρουξῆ, στὴν κλινικὴ τοῦ κ. Πολυζωγοπούλου. Ἐκεῖ ἔγινε κανονικὴ χειρουργικὴ ἐπέμβασις ἀπὸ τὸν εὐγενέστατο χειρουργὸ καὶ ἔτσι ἐσώθῃ ἡ ζωὴ μου. Ἐπὶ δεκάπέντε ἡμέρας μοῦ κάναν ἀλλαγὰς καὶ στὸ τέλος ἐθεραπεύθη.

Ἐπειδὴ δὲ ἤμουν γεμᾶτος μικρόβια, ἡ κ. Λουκίδου διέταξε τὴν ὑπηρετρίαν τῆς καὶ μὲ καθά-

ρισε μὲ ξύδι καὶ πετρέλαιο, τὰ δὲ παιδιὰ τῆς μοῦ ἔδιναν τοὺς καλλιτέρους μεζέδες ἀπὸ βατραχάκια, ψάρια καὶ ἔντερα, ἀλλὰ ἡ διατροφή μου ἐστοίχιζε πέντε ἕως ὀκτὼ δραχμὰς καὶ σήμερον γιὰ ἓνα δημόσιο ὑπάλληλο αὐτὸ τὸ ποσὸν ἦτο κάτι.

Ὁ κ. Λουκίδης ἀπετάθη τότε στὸ δασαρχεῖο καὶ τὸ Ταμεῖον Θήρας καὶ παρεκάλεσε νὰ μὲ στείλουν ὅπου καὶ σεῖς τώρα προτείνετε, ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν ἔγινε δεκτὴ ἡ αἴτησίς του. Τότε ἀναγκάστηκε πρὸ τῆς σκληρᾶς ἀνάγκης—300 δραχμὰς τὸν μῆνα—καὶ παρὰ τὰς διαμαρτυρίας τῆς κ. Λουκίδου καὶ τὰ κλάμματα τῶν παιδιῶν του, τὰ ὁποῖα μὲ βάφτισαν, δὲν ξεύρω γιατί, Γκρίφην, νὰ μὲ παραδώσῃ εἰς ἓνα φίλον του κρεοπώλην, τὸν κ. Κουλόπουλον, ὁ ὁποῖος μὲ συντήρησε ἐπὶ δύο μῆνας μαζὺ μὲ τὴν εὐγενεστάτη ἀδελφὴν του Βάσσω. Ἐπειδὴ ὅμως βαρέθηκα τὸ κρέας καὶ δὲν ἔτρωγα πλέον, ἠναγκάσθη νὰ μὲ μεταφέρῃ στὴν ψαραγορὰ ὅπου πέρασα καὶ περνῶ θαυμάσια.

Καὶ νὰ γιατί: Τὰ ψάρια, γιὰ τὰ ὁποῖα, καθὼς ξεύρετε, τρελλαίνουμαι, εἶνε μπροστά μου ἐν ἀφθονίᾳ. Ὅλοι οἱ ἀγαπητοὶ μου ψαράδες μὲ προσκαλοῦν κάθε πρωτὴ νὰ κολλατῶ. Ἀφοῦ κάνω τὸ γύρο μου στὰ πανέρια τοὺς, διαλέγω ὅτι μ' ἀρέσει, ἀδιαφορῶν ἐντελῶς γιὰ τὴν τιμὴν των καὶ εἶνε καύχημα γιὰ τὸν Πύργο ὅτι κανένας ψαράς δὲν ἔκανε ποτὲ παρατήρησιν καὶ ὅλοι μὲ ἀγαποῦν καὶ μὲ θεωροῦν γιὰ μασκώτ τους.

Ὅταν μοῦ γουστάρῃ, λούζομαι στὴ βρύση τῆς ἀγορᾶς καὶ τὸ βράδυ κοιμοῦμαι ὅπου μοῦ ἀρέσει, χωρὶς νὰ μὲ ἐνοχλῇ κανεὶς.

Αὐτὰ ἐθεώρησα ὑποχρέωσίν μου νὰ σᾶς γράψω, κ. Φουρτούνιο, γιὰ νὰ ἀποκαταστήσω τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἀληθειαν καὶ γιὰ νὰ παρηγορηθῇτε καὶ σεῖς καὶ ἡ κ. Κούτση, ὅτι ἂν βρέθηκε στὸν Πύργο ἓνας νὰ μοῦ κάνῃ κακὸ, ἔρεθισαν ἄλλοι δέκα μὲ καλὴ καὶ εὐγενικὴ καρδιά γιὰ νὰ μὲ περιθάψουν καὶ νὰ μὲ κάνουν μὲ τὴν καλωσύνη των νὰ ξεχάσω τὰ βάσανά μου.

Τέλος θὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ μὲ ἀφήσετε ἤσυχον στὴν ψαραγορὰ μου, γιατί νὰ τί σκέπτομαι! Καλὴ βέβαια ἡ Ἀθήνα σας καὶ ὁ κήπος σας, ἀλλὰ πρῶτα ποὺ κάνει πολὺ κρύο, ὅπως μαθαίνω, καὶ σεῖς ξεύρετε πόσο τὸ ἀντιπαθῶ, καὶ ὕστερα ποιὸς μοῦ λέγει ὅτι θὰ βρῶ τοὺς ἀγαπημένους μου μεζέδες τῆς ψαραγορᾶς Σου ἐσωκλειῶ μιὰ φωτογραφία μου γιὰ ἀνάμνησιν καὶ σὲ ἀσπάζομαι.

Μετ' ἐμὴ

Ο ΕΥΓΕΝΩΜΩΝ ΠΕΛΑΡΓΟΣ

* Πρὸ τῆς νέας ἀστυνομικῆς διατάξεως περὶ σφαγείων.

JUAN RAMON JIMENEZ

Ο Ιωάννης Ραμόν Χιμένεθ γεννήθηκε τὸ Δεκέμβρη τοῦ 1881.

Πολὺ νωρὶς ἄρχισε νὰ γράφῃ στίχους. Τὴν πρώτη ποιητικὴ συλλογὴ, μέσα σὲ λίγα χρόνια ἀκολούθησαν ἄλλες, πάνω ἀπὸ τριάντα. Οἱ κυριώτερες ἔχουν τοὺς τίτλους: «Ὀμορφιά», «Ποίηση», «Πνευματικὰ σοννέττα», «Τὸ σκεπτικὸ μέτωπο», «Ποιμενικά», «Πένθιμοι σκοποὶ», «Μακρινὸι κῆποι», «Αἰωνιότητες» κλπ.

Εἶναι τόσο πλούσιο καὶ βαθὺ τὸ συναίσθημα ποὺ ἀναβρῦζει ἀπ' ὅλους τοὺς στίχους καὶ τέτοια ἢ πλαστικότητα τῆς φόρμας ὥστε πολὺ δίκαια ὁ Χιμένεθ νὰ θεωρῆται σήμερα ὁ πιὸ μεγάλος λυρικός τῆς Ἰσπανίας, ὁ ἀνθρωπος ποὺ ἀσκεῖ τὴ σημαντικώτερη ἐπίδραση στὴ σύγχρονη ἰσπανικὴ ποίηση.

Κοντὰ στὴν πρωτότυπη ἐργασία ἔχει νὰ παρουσιάσῃ κι' ἀξιόλογη μεταφραστικὴ. Μαζὶ μὲ τὴ γυναῖκα του μετέφρασε ὅλο τὸ ἔργο τοῦ μεγάλου Ἰνδοῦ ποιητῆ καὶ συγγραφέα Ραμπιντρανάθ Ταγκόρ.

Στὰ 1914 δημοσίευσε τὸ βιβλίο: «Ὁ Ἀσημῆς κι' ἐγώ», γραμμένο σὲ πεζό. «Ἀσημῆς» εἶναι τὸ ὄνομα ποὺ ἔδωσε ὁ ποιητὴς στὸ γαϊδουράκι του. Ὅλο σχεδὸν τὸ ἔργο ἀποτελεῖται ἀπὸ μικρὰ αὐτοτελῆ κομμάτια ποὺ ἔχουν γιὰ θέμα σκηνὲς παρμένες ἀπ' τὴ ζωὴ τοῦ γαϊδουριοῦ. Τὸ βιβλίο κλείνει μὲ τὸ θάνατο τοῦ ἀγαπημένου ζώου.

Κάθε κομμάτι, γραμμένο μ' ἀληθινὴ εὐγένεια, κατορθώνει νὰ μᾶς μεταδώσῃ μὲ τὴν ἀνεπιτήδευτὴ χάρη του ὅλη τὴν εἰλικρινὴ ἀγάπην καὶ τρυφερότητα, ποὺ αἰσθάνεται γιὰ τὸ γαϊδουράκι του ὁ λεπταίσθητος Ἀνδalousιανὸς ποιητὴς.

Ἰδοὺ δύο χαρακτηριστικὰ κομμάτια:

ΑΣΗΜΗΣ

Ὁ Ἀσημῆς εἶναι μικρός, τριχωτός, ἀπαλός, τόσο μαλακὸς ἀπ' ἔξω ποὺ θάλεγε κανεὶς πὼς εἶναι ὀλόκληρος φτιαγμένος ἀπὸ βαμπάκι, πὼς δὲν ἔχει κόκκαλα.

Μονάχα οἱ μεταλλικοὶ καθρέφτες τῶν ματιῶν του εἶναι σκληροί, σὰν δυὸ σκαρβαῖοι ἀπὸ μαῦρο κρύσταλλο.

Τὸν ἀφίνω λυμένο, κι' αὐτὸς πᾶει στὸ λιβάδι, ὅπου χαϊδεύει ἀπαλά, ἀγγίζοντας ἀνάλαφρα μὲ τὴ μουρίτσα του τὰ κόκκινα, τὰ μαβιά, τὰ κίτρινα λουλουδάκια...

Τὸν φωνάζω γλυκά: Ἀσημῆ, κι' ἔρχεται σὲ μένα τριποδίζοντας εὐθυμα, ποὺ μοῦ φαίνεται πὼς γελάει.

Τρώει ὅσο τοῦ δίνω. Τοῦ ἀρέσουν τὰ πορτοκάλια, τὰ μανταρίνια, τὰ μοσχᾶτα σταφύλια,

ποῦναι ὅλα σὰν τὸ κεχριμπάρι, τὰ μενεξελιά σῦκα μὲ τὴν κρυστάλλινη μελένια σταγονίτσα τους.

Εἶναι τρυφερός καὶ ντροπαλὸς σὰν ἓνα παιδάκι, σὰν μιὰ παιδούλα..., ἀλλὰ δυνατὸς καὶ σκληρὸς ἀπὸ μέσα, σὰν νᾶταν ἀπὸ πέτρα.

Ὅταν περνῶ τὶς Κυριακές, καβάλλα στὸν Ἀσημῆ, τὰ πιὸ ἀπόμακρα λαϊκὰ δρομάκια, οἱ καθάρωντυμένοι κι' ἀργοκίνητοι χωρικοὶ σταματοῦν γιὰ νὰ τὸν κυττάξουν. Εἶναι ἀπὸ ἀτσάλι, λένε.

Ναί, εἶναι ἀτσάλειος. Κλείνει μέσα του μαζὶ τὸ ἀτσάλι καὶ τὸ ἀσήμι τοῦ φεγγαριοῦ.

ΟΝΟΓΡΑΦΙΑ

Διαβάζω σ' ἓνα λεξικό: «Ὀνογραφία: οὐσιαστικόν, γένους θηλυκοῦ, λέγεται εἰρωνικῶς διὰ τὴν περιγραφὴν τοῦ ὄνου».

Καὺμένο γαϊδουρί! Σὺ ποῦσαι τόσο καλὸ, τόσο εὐγενικό, τόσο ἔξυπνο!

Εἰρωνικά! Γιατί; Δὲν ἀξίζεις καμμιά σοβαρὴ περιγραφή, σύ, ποὺ ἡ ἀληθινὴ περιγραφή σου θάταν ἓνα ἀνοιξιὰτικο παραμῦθι;

Τὸν ἀνθρωπο τὸν καλὸ θάπρεπε νὰ λέμε: γαϊδάρο!

Τὸ γαϊδάρο τὸν κακὸ θάπρεπε νὰ λέμε: ἄνθρωπο!

Εἰρωνικά... γιὰ σένα, τὸν τόσο διανοητικό, τὸ φίλο τοῦ γέροντος καὶ τοῦ παιδιοῦ, τοῦ ρυακιοῦ καὶ τῆς πεταλούδας, τοῦ ἡλίου καὶ τοῦ σκύλου, τοῦ λουλουδιοῦ καὶ τοῦ φεγγαριοῦ, τὸν ὑπομονετικό καὶ στοχαστικό, μελαγχολικό κι' ἀξιαγάπητο, τὸ Μᾶρκο Αὐρήλιο τῶν λιβαδιῶν...

Ὁ Ἀσημῆς, ποὺ δίχως ἀμφιβολία ὅλα τὰ καταλαβαίνει, καρφώνει ἀπάνω μου τὰ μεγάλα λαμπερὰ μάτια του, ποῦχουν μιὰν ἀπατηλὴ σκληράδα· μέσα τους λάμπει ὁ ἥλιος, μικρούτσικος καὶ σπινθηροβόλος σ' ἓνα μικρὸ καὶ καμπυλωτὸ στερέωμα πρασινόμαυρο.

Ἄ! Ἄν ἡ μαλλιάρη κεφάλαια του καταλάβαινε πὼς ἐγὼ τοῦ δίνω δίκιο, πὼς εἶμαι σχεδὸν τόσο καλὸς ὅσο κι' ἐκεῖνος, καλύτερος ἀπ' ὅλους αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους, ποὺ γράφουν λεξικά!

Πρόσθεσα κι' ἐγὼ στὸ περιθώριο τοῦ λεξικοῦ: «Ὀνογραφία: οὐσιαστικόν, γένους θηλυκοῦ, λέγεται εἰρωνικῶς, ὡς εἶναι πολὺ φυσικόν, διὰ τὴν περιγραφὴν τοῦ ἡλιθίου ἀνθρώπου τοῦ γράφοντος λεξικά».

(Μετάφραση ἀπ' τὸ Ἰσπανικό).

ΣΟΦΙΑΣ ΕΜΜ. ΧΑΤΖΙΔΑΚΗ

Τὸ τοιχογράφημα τοῦ ἐξωφύλλου τοῦ παρόντος τεύχους ἐφιλοτεχνήθη δωρεάν ὑπὸ τοῦ εὐγενῶς προσφερθέντος τοιχογράφου κ. *Εὐάγγ. Χαλκιοπούλου* (δὸς Ἀγ. Μάρκου 14), τὸν ὁποῖον εὐχαριστεῖ θερμότητα ὁ «Φίλος τῶν Ζώων».

ΕΝΑΣ ΑΔΕΣΠΟ ΒΑΡΒΑΡΟΥΣΣ

» Μέσα εἰς ἕνα πολιτισμένον ἐν πλήρει ἀκμῇ. Διὰ νὰ μὴ εἶναι οἱ οἱ τρυφεροὶ καὶ ἀδέσποτος, τοῦ ἔδωσα τὸ ὄνομα «Νέλσων». Ἐντύπωσιν κάμνει ἐπίσης ἡ ὑπομονὴ τοῦ ζώου αὐτοῦ, τὸ ὅποῖον δὲν θυμώνει καὶ ὅταν τὸ κτυποῦν, καίτοι ἡ ρωμαλέα ὄψις του μαρτυρεῖ περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων ἐνδεχομένης ἐξεγέρσεώς του.

Φαίνεται ὅτι τὸ ζῶον αὐτὸ ἔχει πολὺ καλὴν πεῖραν ἀπὸ τὴν συμβίωσίν του μὲ τοὺς ἀνθρώπους καὶ ὅτι αὐτὴ ἡ πεῖρα τοῦ δίδει αὐτὴν τὴν ἐμπιστοσύνην καὶ τὴν ὑπομονήν. Νὰ τὸ ἐβλέπατε πὼς ὑπέμενε τοὺς πόνους ὅταν εὐρίσκετο ἐπάνω εἰς τὴν χειρουργικὴν τράπεζαν! Δὲν ἐκουνούσε οὔτε τὰ πόδια του. Ἐνεπιστεύετο τὸν ἑαυτὸν τοῦ ἀπολύτως εἰς τὰ χέρια τῶν ἀνθρώπων. Ἴσως αὐτὸ ὀφείλεται καὶ εἰς κληρονομικότητα τῶν σκύλων αὐτῶν, τοῦ Ἀγίου Βερνάρδου, οἱ ὅποιοι ἀγαποῦν τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἔχουν προσφέρει ἐπὶ αἰῶνας τόσας ὑπηρεσίας εἰς τὸ ἀνθρώπινον γένος».

Ἔτσι ἐτελείωσε ἡ συνέντευξις μας μὲ τὴν κ. Κρῶββ. Ἐνδιαφέρον εἶναι νὰ προστεθῇ ὅτι ὁ «Νέλσων» προσφέρεται ἤδη ἀπὸ τὴν σημερινὴν ἀτοχὸν του εἰς ὅποιον θὰ τὸν ἤθελε, ἐφ' ὅσον θὰ ὑπῆρχον ἐγγυήσεις ὅτι τὸ ἀξιόλογον αὐτὸ ζῶον δὲν θὰ ἐκινδύνευε νὰ μείνῃ καὶ διὰ δευτέραν φορὰν ἀδέσποτον.

* * *

Η ΛΑΜΠΡΗ

Μπάμ, μπούμ, γιορτάζουν τὴ Λαμπρή, μοσχοβολοῦν τ' ἀρνιά ψημμένα, παλὰ βρεσίνια λαμπερὰ, ἐφτάζυμα, αὐγὰ βαμμένα.

Τὰ σπῖττα ἀδειάζουν, τὸ χορὸ δὲ στὴν ἄπλα τὸν τραβοῦνε, τὸ φαγοπότι ἦταν γερό, ἀλλὰ τὴ γῆς καλὰ πατοῦνε.

Τραγοῦδια. Μόνον στίς αὐλὲς ὅσες προβάτες τ' ἀρνιά χάσαν, Μανάδες, βλέπετε, κι' αὐτὲς, ἀπὸ τὸ βέλαισμα βραχνιάσαν.

ANNA ΜΠΕΚΙΑΡΗ

ΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΑ ΣΑΣ. Χωρὶς καθόλου νὰ ἐπιβαρυνθῆτε, μορφεῖτε νὰ βοηθήσετε τὸν «Φίλον τῶν Ζώων», ἂν μαζεῦτε καὶ ἀποστέλλετε ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν εἰς τὸν διευθυντὴν τοῦ περιοδικοῦ (Βουκουρεστίου 23, Ἀθήνας) τὰ γραμματόσημα τῶν ἐπιστολῶν ποὺ λαμβάνετε. *Οἱ δὲ ποτε* γραμματόσημα, ἑλληνικά ἢ ξένα, ὑπόκεινται τὸς νὰ πωληθοῦν χάριν τοῦ «Φίλου τῶν Ζώων» καὶ νὰ βοηθήσουν τὴν ἐκδόσιν του.

ΕΤΑΙΡΙΑΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

Πώς δι-
εργον-
μέλη κα-
τημα αὐτὸ εἰς τὴν
παράτιθεται κατωτέρω κατάλογος
συνεργασίας. Ἐκαστον μέλος, ἀναλόγως τῶν δυνά-
μεων καὶ μέσων ποῦ διαθέτει, δύναται νὰ δράσῃ εἰς
ἐν ἢ καὶ περισσότερα τῶν ἐξῆς σημείων:

1. Καταγγέλλετε εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Ἑταιρίας (Βου-
κουρεστίου 23, τηλ. 20138), πᾶσαν σκληρότητα πρὸς
ζῶα, ἀναφέροντες καὶ τὰ στοιχεῖα τὰ ἀπαιτούμενα
ὅπως ἐπέμβῃ ἀμέσως ὁ ἐπόπτης τῆς Ἑταιρίας.
2. Στείlate πρὸς τὰς ἐφημερίδας ἐπιστολὴν σχετικὴν,
διὰ τὴν προστασίαν τῶν ζώων.
3. Ὑποκινήσατε τοὺς διδασκάλους τοῦ σχολείου τῆς
περιφερείας σας ὅπως νοθεύουν σχετικῶς, διὰ
συμβουλῶν καὶ ὁμιλιῶν, τοὺς μαθητὰς τῶν.
4. Διαδίδετε τὸ περιοδικὸν ὁ «Φίλος τῶν Ζώων», τὸ
ὁποῖον καλλιεργεῖ τὸ ἀνθρωπιστικὸν συναισθημα.
5. Ἐγγράφατε νέα μέλη εἰς τὴν Ἑταιρίαν Π. Ζ.
6. Ἐπικαλεῖσθε τὴν συνδρομὴν τῶν ἀστυνομικῶν ὁρ-
γάνων (ἐπιδεικνύοντες καὶ τὸ δελτίον ταυτότητος)
εἰς κάθε περιπτώσιν παραβάσεως τοῦ νόμου περὶ
προστασίας τῶν ζώων.
7. Μελετᾶτε τὴν ἐτησίαν ἔκθεσιν πεπραγμένων τοῦ
Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἑταιρίας, ὥστε νὰ
εἰσθε ἐνήμερος ὡς πρὸς τὰ προβλήματα ποῦ ἀπα-
σχολοῦν τὴν Ἑταιρίαν καὶ τὰς ἀνάγκας τῆς.
8. Προσφέρετε τὰς ἐκ τῆς ἐιδικότητός σας ὑπηρεσίας
(ἐπαγγέλματος, ἐιδικῆς μορφώσεως κτλ.) αἱ ὁποῖαι
εἰς κάποιο σημεῖον τοῦ προγράμματος δράσεως θὰ
εἶναι, ἀσφαλῶς, χρήσιμοι.
9. Ἐξασκήσατε τὴν ἐπιρροὴν σας ἐπὶ τῶν ἐμπόρων
καὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν ποῦ ἀσχολοῦνται μὲ τὴν
μεταφορὰν ζώων.
10. Ἐνθαρρύνετε τὰ παιδιά σας νὰ ἐγγραφοῦν εἰς τὸ
Νεανικὸν Τμήμα τῆς Ἑταιρίας.
11. Καταπολεμήσατε τὴν συνήθειαν νὰ ρίπωνται εἰς
τὸν δρόμον ἢ τὰ σκουπίδια τὰ νεογέννητα γατάκια
ἢ σκυλάκια τῆς συνοικίας σας, ὑποδεικνύοντες κά-
ποιον ἀνθρωπινώτερον τρόπον θανατώσεώς των.
12. Ζητήσατε ἀπὸ τὴν Ἑταιρίαν ἔντυπα προπαγανδί-
ζοντα τὴν ἀγάπην πρὸς τὰ ζῶα, διὰ νὰ τὰ διανεί-
μετε εἰς τὸν κύκλον σας.
13. Ὑποδείξατε πρὸς τοὺς κατόχους ζώων τὴν ἀνάγκη
νὰ συμβουλευθῶνται τὸν κτηνίατρον τῆς περι-
φερείας των εἰς περιπτώσιν ἀσθενείας ζώου καὶ
νὰ μὴ ἀρκοῦνται εἰς πρόχειρον περιθάλψιν ἀπὸ
μέρους διαφόρων ἀνευθύνων πρακτικῶν.
14. Πληροφορεῖτε τὸ Κυνοκομεῖον τῆς Ἑταιρίας προ-
στασίας τῶν ζώων (εἰς τὸν Βοτανικὸν τηλ. 3) περὶ
τῶν ἀδεσπότην ζώων τῆς περιφερείας ἢ συνοικίας
σας, διὰ νὰ ληφθῇ ἡ δέουσα μέριμνα.

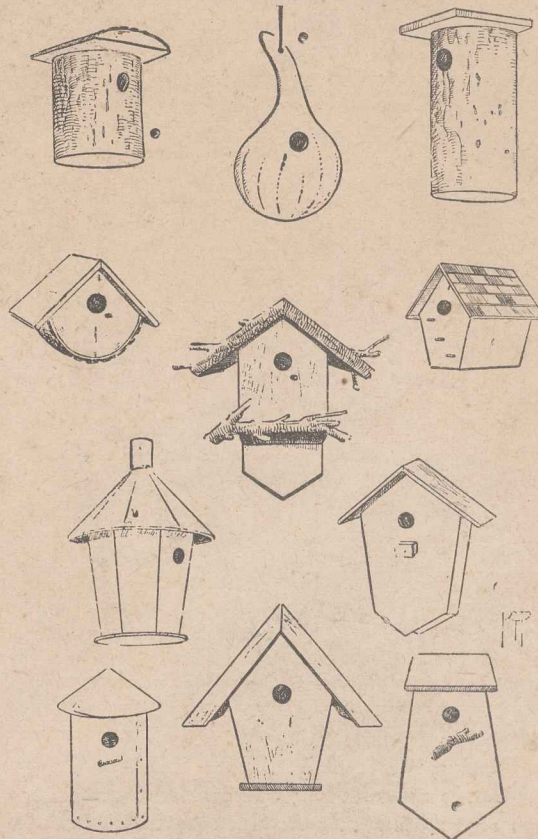
ΕΓΓΡΑΦΤΕ ΜΕΛΗ

Εἰς τὴν

ΕΤΑΙΡΙΑΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΟΥ 23 - ΑΘΗΝΑΙ - ΤΗΛΕΦ. 20.138

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΔΡΧ. 120

Ο Φίλος τῶν Ζώων ἐπιθυμῶν νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν
προσπάθειαν τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, τὸ ὁποῖον
ἀπέστειλεν ἐγκυκλίους πρὸς ὅλας τὰς Γεωργικὰς Ὑπη-
ρεσίας τοῦ Κράτους διὰ τὴν προστασίαν τῶν πτηνῶν,
δημοσιεύει τὰ ἀνωτέρω σκίτσα χαριτωμένων φω-
λεῶν, αἱ ὁποῖαι ἡμποροῦν νὰ κατασκευασθοῦν τόσον
εὐκόλως μὲ ἀπλούστατα μέσα. Ἐνα ὁποιοῦνδήποτε
σκεῦος, ἄχρηστον δι' ἄλλον σκοπὸν, ἡμπορεῖ θανατώσει,
ἐφ' ὅσον εἶναι κλειστὸν ἀπὸ παντοῦ, μὲ ἓνα μόνον
μικρὸν ἄνοιγμα διὰ νὰ εἰσέρχεται τὸ πουλί, νὰ ἀποτε-
λέσῃ ὠραιότατην φωλεάν, σπουδαῖον καταφύγιον διὰ
τὰ πουλιά. Ὅταν μάλιστα ἰδῇ κανεὶς ὅτι εἰς τὸ μικρὸ
σιτῆκα εὗρηκε ἄσυλον κάποιο πουλάκι, κάποτε καὶ
ὀλόκληρος οἰκογένεια μὲ τιτβίζοντα μικρά, εἶναι πολὺ
πιθανὸν ὅτι θὰ φροντίσῃ νὰ συμπληρώσῃ τὴν φιλοξε-
νίαν, ἡ ὁποία, ἄλλωστε, εἶναι τόσον εὐθνή, μὲ ὀλίγα
ψίχαλα ἢ σπόρους, τοὺς ὁποῖους θὰ ἡμπορούσε νὰ
ρίξῃ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς φωλεᾶς, διατηρῶν εἰς τὴν
ζωὴν, μὲ τόσον ὀλίγα ἔξοδα, τόσας μικρὰς ὑπάρξεις.
Διότι εἶναι πράγματι τραγικὸν τὸ ὅτι κατὰ τὰ τελευ-
ταῖα ἔτη ἐξηφανίσθησαν ὠρισμένα εἶδη πουλιῶν καὶ
σπανίων ζώων τῆς χώρας μας. Ἰδιαιτέρως ἐφιστᾶται
ἡ προσοχὴ ἐπὶ τοῦ ἀπλουστάτου τρόπου μὲ τὸν ὁποῖον
μία ἐπένδυσις τιμήματος τοῦ κορμοῦ τοῦ δένδρου μὲ
φύλλον λευκοσιδήρου (ὑψηλὰ ὅμως, ὥστε τὸ ζῶον νὰ
μὴ δύναται νὰ τὸ ὑπερπηδήσῃ) ἐμποδίζει τὴν γάτες
ν' ἀναρριχῶνται ἐπὶ τῶν δένδρων καὶ νὰ ἐξολοθρεύουν
τὰ πουλιά. Ὑπενθυμίζεται ἐπίσης ὁ Νόμος 5728 τοῦ 1932,
ὁ ὁποῖος ἀπαγορεύει, δι' ἀπειλῆς ποινῆς 500-3.000 δρχ.
καὶ φυλακίσεως, τὴν διατήρησιν καὶ ἐκτροφὴν εἰς
κλουβία παντὸς εἶδους πουλιῶν ἐκτὸς τῶν ἐξωτικῶν.

ΘΕΑΜΑΤΑ ΔΙΑ ΒΑΡΒΑΡΟΥΣ

[Κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν Ἀπόκρεω, ἀκόμη δὲ καὶ τῆς
Ἑθνικῆς μας ἑορτῆς, περιήλθον τοὺς δρόμους τῶν Ἀθη-
νῶν ἀτσιγγανοὶ μὲ τὸ βάρβαρον θέαμά των, τὴν «ἀρκού-
δα» καὶ τὴν «μαῖμου». Ἐξ ἀφορμῆς τούτου ὁ φίλος τῆς
προσπαθείας μας κ. Δαύρας μὲ ἀπλὰ λόγια ἐδημοσίευσεν
εἰς τὴν γνωστὴν του στήλην εἰς τὴν «Ἑστία» τὸ κατω-
τέρω χρονογράφημα. Τὸ ἀναδημοσιεύομεν, διὰ νὰ τονίσω-
μεν τὴν ἀνάγκην ὅπως ἀπαγορευθῇ ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων
ἀρχῶν ἡ βαρβαρότης αὐτή].

Κάποιοι θεατὴς τῆς εἰσόδου τοῦ Καρναβάλου
καὶ τῶν συναφῶν θεαμάτων, ἐρωτοῦσε, προ-
χθές, μὲ τὴν γνωστὴν ἀφέλειαν, ποῦ ἔχουν ὅλοι
οἱ ἀποροῦντες εἰς παρόμοια ζητήματα:

— Ἐννοῶ, κύριοι, καὶ παραδέχομαι τῆς μάσκες,
τὴν μεταμφίεσιν, τὰ ξυλοπόδαρα, τὸ γαϊτανάκι,
τὰ ρόπαλα καὶ τὴν γκαμήλαν ἀκόμη· ἀλλὰ μπο-
ρεῖτε νὰ μοῦ πῆτε τί σχέσιν ἔχουν μὲ τὴν ἀπο-
κρηὰ καὶ μὲ κάθε ἐπίσημον ἑορτὴν, μὴδὲ τῆς
Λαμπρῆς ἐξαιρουμένης, τὰ περιφερόμενα θηρία
καὶ ζῶα ἐν γένει ἀλυσσοδεμένα, ταλαιπωρημένα,
γδαρμένα, ἀξιολύπητα καὶ ἐλεεινὰ εἰς τοὺς
δρόμους τῆς πρωτευούσης; Ποῖαν εὐθυμίαν καὶ
ποῖαν ψυχικὴν ἱκανοποίησιν καὶ εὐχαρίστησιν
μπορεῖ νὰ μοῦ προξενήσῃ, λόγου χάριν, μία ἀρ-
κούδα τῶν Βαλκανίων, δεμένη ἀπὸ τὴ μύτη μὲ
χαλκὰ, τὸν ὁποῖον ὁ θηριώδης τὴν θέαν καὶ χει-
ρότερος ἀπ' αὐτὴν δαμαστής της τινάζει ἐκά-
στοτε, ματώνων τὰ χεῖλιά της, διὰ νὰ τὴν τιμωρῇ
καὶ τὴν ἀναγκάζῃ νὰ ὑπακούῃ;

» Μέσα εἰς ἓνα κόσμον ραφφινარიσμένον καὶ
πολιτισμένον, ὅπως ὑποτίθεται ὅτι εἶνε οἱ κά-
τοικοι τῶν Ἀθηνῶν, τὸ θέαμα αὐτὸ ἔπρεπε νὰ
προξενῇ μελαγχολίαν καὶ διαμαρτυρίαν. Βάλατε
ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τὸ ἄλλο ἐκεῖνο ταλαίπωρον
ζωάριον, τὸ ξυλιζόμενον, δερόμενον καὶ βασαν-
ιζόμενον διὰ νὰ μᾶς προκαλέσῃ δῆθεν διασκέ-
δασιν—τὴν καυμένη τὴν μαῖμου ἐννοῶ—καὶ θὰ
ἔχετε πλήρη τὴν βάρβαρον εἰκόνα, τὴν ὁποῖαν
ἔπρεπε νὰ ἀστυνομικαὶ διατάξεις νὰ ἔχουν πρὸ
καιροῦ ἀπαγορεύσει.

Καὶ ἀπὸ πότε μὲν ἄρχισαν ἡ ἀρκούδες καὶ ἡ
μαῖμοῦδες νὰ χορεύουν ἐντὸς τῶν πόλεων, δὲν
εἶνε γνωστὸν καὶ ἐξηκριβωμένον· ἐπίσης δὲν
εἶνε γνωστὸν ἐὰν αὐταὶ ἤρχισαν νὰ μιμοῦνται
τοὺς ἀνθρώπους ἢ ἐὰν συνέβῃ τὸ ἀντίθετον. Οἱ
χοροὶ, τοῦλάχιστον, τῶν τελευταίων χρόνων ἀπο-
δεικνύουν ὅτι μᾶλλον τὸ δεῦτερον συνέβῃ· ὅχι
μόνον μαῖμοῦδες, ἀλεπουδες, καγκουρῶ καὶ ἀρ-
κούδες σοῦ θυμίζουν, ἀλλὰ καὶ πάπιες καὶ φώκιες
καὶ ἀκρίδες καὶ βατράχους καὶ κατσαρίδες.

Ἐνῶ αὐτὰ λοιπὸν συμβαίνουν, τὰ βασανιζό-
μενα ζῶα ὕφίστανται καὶ μίαν ἄλλην ἀδικίαν·
κανεὶς δὲν τὰ προσέχει· ἐνῶ χορεύουν ἀπ' τὸ
πρωτὶ μέχρι τῆς δύσεως κατὰ συνοικίας, κανεὶς
δὲν εὗρέθη νὰ τὰ παρακολουθῇ καὶ νὰ ἀνα-
γράφῃ εἰς ἰδιαιτέραν στήλην πῶς ἐχόρευσαν
καὶ πῶς διεκρίθησαν.

Καὶ ὅμως ὑπάρχουν καὶ διακεκριμένες ἀρ-
κούδες καὶ διακεκριμένες μαῖμοῦδες...

Ἄλλὰ ἔτσι εἶνε ὁ κόσμος· ἄδικος!

«Ἑστία»

ΛΑΥΡΑΣ

* * *

ΤΟ ΓΑΪΔΟΥΡΑΚΙ ΜΟΥ

Τὸ γαῖδουράκι μου τὸ λένε Ριρῖκο. Εἶναι μόλις τεσ-
σάρων μηνῶν. Ὅταν πηγαίνω εἰς τὸ κτήμά μας, μὲ
περιμένει μὲ πολλὴ χαρὰ νὰ παίξω. Καὶ πράγματι
παίξωμ τὸ κρυφτὸ καὶ ἰδοὺ πῶς τὸ παίζω. Τὸν
πηγαίνω σὲ ἓνα μέρος ὅπου ἔχει πολὺ χοιτᾶρι καὶ
τὸν βάζω νὰ φάῃ. Ἐκεῖνος ἀνυπόπτος ἀρχίζει νὰ τρώῃ.
Ἐγὼ τότε τοῦ κρύβομαι. Τότε ἀρχίζει νὰ με ἀναζητῇ
καὶ στήν στιγμή μὲ βοῖσκει. Καὶ τότε ἀπὸ τὴν χαρὰ
τοῦ ποῦ μὲ βοῖσκει ἀρχίζει νὰ χοροπηδᾷ καὶ νὰ δίνει
κλωτσιὰς στὸν ἀέρα. Ἐγὼ τοῦ ξανακρύβομαι καὶ τὸ
παγκοῦδι ἐξακολουθεῖ, ὥσπου ἐγὼ βαριέμαι καὶ θέλω
νὰ παίξωμ κυνηγητό. Καὶ νὰ πῶς τὸν κάνω νὰ κατα-
λάβῃ ὅτι θέλω νὰ με κυνηγήσῃ: Ἐγὼ περπατᾷ ἡσυχα
καὶ αὐτὸς μὲ ἀκολουθεῖ. Ἐσφηνικὰ ἀρχίζω νὰ τρέχω, γὰ
τρέχω. Αὐτὸς δὲν χάνει καιρὸ καὶ μὲ κυνηγᾷ ὥσπου
μὲ φθάνει. Ἐπειτα ὁμῶς τὸν βάζω νὰ φάῃ, ἀλλ' ὅχι
λυτὸν, διότι θὰ μὲ ἀκολουθήσῃ. Αὐτὸ δὲν τοῦ ἀρέσει
καὶ ἀρχίζει τὰ κλάματα. Ἐγὼ ὁμῶς τὸν παρηγορῶ
δίνοντάς του ψωμί ἢ κομμάτια ζάχαρι. Ὅταν εἶναι
ἐπὶ ἡ ὥρα, τὸ ξέρει πολὺ καλά, διότι εἶναι ἡ ὥρα
ποῦ τὸν βάζω νὰ κοιμηθῇ. Ἀπὸ δὲν ἔρθω νὰ τὸν
πάρω καὶ ἀρχίζει τὴν φωνὴν, τότε ἐγὼ καταλαβαίνω,
τὸν παίρνω καὶ τὸν βάζω στὸν σταῦλο. Καὶ γιὰ ἀντα-
μοιβὴ τοῦ δίνω ἄχυρο μὲ πίτουρο καὶ κριθάρι. Αὐτὸ
εἶναι τὸ ἀγαπᾶτο τοῦ φαί.

(Σχολὴ Μακρῆ—ΣΤ' Δημοτικῆς)

Α. ΓΟΥΛΙΜΗ

A SENTIMENTAL JOURNEY THROUGH GREECE

BY G. LAURENCE GROOM

[The article below may serve as a testimony of the genuine interest of the Greek people in animals. But more than that it comes as an encouragement to those who are engaged in animal welfare. The «Animals' Friend» aware of the problems it has to face to better conditions extends to Mrs G. Laurence Groom, the distinguished author and poet of «The Ship of Destiny», «The Singing Sword», «François and Katherine», «Grecian Nocturne», «A Sentimental Journey through Greece», etc., most hearty thanks for her sympathy, which arises from a real knowledge of Greece and her people.] THE EDITOR.

As an interested observer of people and places, I have watched, with the greatest interest, in Greece, the progress made during the past six years, by the Society for the Protection of Animals. The effect of the Society's propaganda is penetrating into the most remote parts of the country, and since the presidency of H.R.H. Princess Catherine of Greece the work has received a new and vital impulse, the value of which cannot be overestimated. Her active participation and lively interest has given new life to a necessary difficult and complicated movement, the full effect of which is, perhaps, more obvious to any one traveling in Greece than to the devoted workers in their arduous campaign.

The natural qualities of the Greek people; their warm heartedness and quick intelligence; their receptiveness to new ideas, are particularly noticable in the way in which they have responded to the Society's endeavours. Important daily papers have given invaluable help in publication of articles of its propaganda, school masters in the most remote mountain villages are interesting their pupils and educating them to think of and for their four footed friends and servants.

Never, in all my very extensive travels here have I seen any wanton piece of cruelty; any unkindness has been mere want of thought, or perhaps some lack of imagination.

A few weeks ago I was in Karpenisi, which, inspite of the rapidly increasing number of visitors who go climbing and skiing, is, the main a little mountain community in which the struggle for life is desperately grim. But the mules, the hardy mountain ponies, the patient donkey carrying endless loads of fuel from the wooded heights down to the village, are treated with care and affection.

The boy of sixteen who accompanied me with his father's pony on a day's climbing carried a bundle of grass for his beast and saw to his comfort before eating his own midday meal, and boy and pony thoroughly understood one another; the surest proof of habitual good treatment, while some shepherds who temporarily joined us shared their bread with their hungry dogs.

Well do I remember an incident in the island of Scopelos last year, where I ate the most delicious lobsters I ever remember tasting. One bought them straight from the sea as the fisherman came in.

After making a meal for a gourmet from a small lobster with fresh lettuce and hard-boiled eggs, I was shamelessly meditating a repetition for lunch next day. I succumbed to the fisherman's temptation and handed the struggling creature over to the owner of the little restaurant. As I was sitting looking out to sea, watching a magnificent noonrise,

I became conscious that the restaurant owner was hovering around as if he wanted to speak to me about something, but was shy of interrupting my enjoyment of the evening quiet. In response to my query he looked embarrassed, picked up and put down a plate, gazed out to the sea abstractedly, coughed, shifted from one foot to another, and finally beads of perspiration appeared on his forehead. He mopped his brow and gathered courage. «It's that lobster, Kyria», he remarked.

I wondered what the lobster could possibly have done; escaped, bitten my host, killed another in a frantic battle such as I knew lobsters to be capable of waging, or horror of horrors, pinched the baby. Tremblingly I asked, «What is it?» and awaited I knew not what reply. I was prepared to condone everything except, perhaps, pinching the baby, a particularly attractive infant of a year old.

«Would you mind if I boiled it tonight?» I gasped with relief. No tragedy was toward after all. Gladly I gave him «carte blanche» as to when he should cook it.

«Excuse my asking», he went on with evident relief, but they die so hard. I always like to put them out of their misery at once».

I shall always have a warm spot in my heart for that inhabitant of the beautiful island of Scopelos, and one day I hope to immortalise him in a story, which I have already called, «The Inn-keeper who was Kind to Lobsters».

G. LAURENCE GROOM.

(Athens)

* * *

Ο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΜΑΣ

Ο «Φίλος τῶν Ζώων» θὰ βραβεύσῃ δι' ἐπὶ ἀθλῶν ἐκείνους οἱ ὁποῖοι θὰ στείλουν τὰς καλλιτέρας ἀπαντήσεις εἰς τὰ ἀκόλουθα ἐρωτήματα:

1. Διὰ ποῖον λόγον δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ ἀποδεκτὴ ἀπὸ τὴν «ἐκείνην» ἀνθρώπου ἐπιδιώκοντα τὸ καλὸν τῆς κοινῆς ἡ δὲ διὰ τῆς μεθόδου τῆς «φύλας» λύσει τοῦ προβλήματος τῶν ἀδεσπότην σκύλων;
 2. Νὰ ὀνομασθῇ ἀνὰ ἓν ζῶον ἐξ ἐκάστης τῶν κατωτέρω τάξεων:
 - α) ἄγρια ζῶα
 - β) πούλια
 - γ) τὰ ὠφελιμώτερα διὰ τὴν γεωργίαν ζῶα
 - δ) τὰ ὠφελιμώτερα διὰ τὴν γεωργίαν πούλια
 - ε) τὰ ἀπαραίτητα οἰκιακά ζῶα
 - ς) τὰ χαρακτηριστικώτερα ζῶα τῆς ἐλληνικῆς πόλεως
 3. Πότε ἰδρύνθη ἡ ἐν Ἀθήναις Ἑταιρεία Προστασίας τῶν Ζώων;
 4. Ποῖος εἶναι ὁ μεγαλύτερος εὐεργέτης τῶν ζώων ἐν Ἑλλάδι: α) ζῶν β) ἀποθανόν;
 5. Ἐὰν συνέβαινε νὰ εὐρεθῇτε μάρτυς εἰς μίαν περίπτωσιν κακομεταχειρίσεως ζώου, τί ἀπὸ τὰ κατωτέρω θὰ ἐκάνετε:
 - α) θὰ ἐπετίθεσθε κατὰ τοῦ κακοποιούντος τὸ ζῶον;
 - β) θὰ ἐξητούσατε ἀστυνομικόν;
 - γ) θὰ ἐτηλεφωνούσατε εἰς τὴν Ἑταιρείαν;
 - δ) θὰ ἐξητούσατε τὴν βοήθειαν τῶν παρισταμένων;
 - ε) ἢ θὰ ἐγκατελείπατε τὸ ζῶον εἰς τὴν τύχην του;
 6. Ἐὰν ἐγνωρίζατε ὅτι κάποιος κακομεταχειρίζεται ἓνα ζῶον του, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ τὸν ἔχετε ἰδῇ ὁ ἴδιος, τί θὰ ἐκάνετε;
- Αἱ ἀπαντήσεις, συντομώταται, δέον ν' ἀπευθύνωνται πρὸς τὴν Κυρίαν Ρέναν Παπαδοπούλου, Ἀνδρέου Λόντου 8, Ἀθήνας.

Ο ΦΙΛΟΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

ΜΑΡΤΙΟΣ - ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1937

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΩΣ ΘΑ ΠΡΟΟΔΕΥΣΗ Η ΥΠΑΙΘΡΟΣ. Ὑπὸ Δημ. Σκούρα. Ὁ συγγραφεὺς τῆς μελέτης αὐτῆς εἶναι ὁ διευθυντὴς τοῦ Κινηματογράφου «Ἀττικόν», ὁ ὁποῖος καὶ μέσα εἰς τὴν πολυμέριμον ἀπασχόλησίν του μὲ μίαν ἐκ τῶν μεγαλυτέρων ἐν Ἀθήναις κινηματογραφικῶν ἐπιχειρήσεων, δὲν λησμονεῖ τὴν ὑπαίθρον, τὴν ὁποῖαν—καθὼς φαίνεται—ἔχει γνωρίσει κατὰ βάθος. Ἐκδέτεται σύστημα ποιμνιοβοσκῆς, τὸ ὁποῖον καὶ διὰ τὰ ζῶα θὰ εἶναι καταλλήλοτατον καὶ διὰ τὴν χλωρίδα ἀβλαβές, ἀποδεικνύει δὲ μίαν ὑγιεστάτην ζωοφιλικὴν διάθεσιν, τονίζων—ὀρθότατα—ὅτι ἡ Ἑταιρεία Προστασίας τῶν Ζώων θὰ ἠδύνατο νὰ προσφέρῃ πολλὰς καὶ σημαντικότητας ὑπηρεσίας εἰς τὰς ἐπαρχίας, ὅπου τὸ ζῶον, καίτοι ἀποτελεῖ σπουδαιότατον παράγοντα τῆς Ἑθνικῆς οἰκονομίας, ἐν τούτοις γίνεται ἀντικείμενον κακομεταχειρίσεως ἐξ ἀγνοίας. Εἰς τὸν κ. Σκούραν ὀφείλονται θερμὰ συγχαρητήρια διὰ τὰς ὑποδείξεις καὶ τὸ ἐνδιαφέρον του. Ἡ περὶ τῆς ὁ λόγος μελέτη τοῦ τιμᾶται δρχ. 5, τὸ γραφεῖον δὲ τοῦ περιοδικοῦ ἀναλαμβάνει εὐχαρίστως τὴν ταχυδρομικὴν ἀποστολὴν ἀντιτύπων εἰς τὸν ἐμβάζοντα τὸ ἀντίτιμον.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

ΑΕΡΟΠΛΟΪΑ. Δεκαπενθήμερος ἀεροπορικὴ ἐπιθεώρησις, διευθυνομένη ὑπὸ τοῦ κ. Νικ. Γιαννακοῦλια (Λεωκάρους 9, Ἀθήναι). Λαμβάνομεν τακτικὰ τὸ διδακτικώτατον αὐτὸ Περιοδικόν. Καίτοι ὁ κύκλος τῶν ἐνδιαφερόντων τοῦ ἀπέχει πολὺ ἀπὸ τὸν σκοπὸν μας, ἐν τούτοις δὲν δυνάμεθα νὰ μὴ μνησθῶμεν τοῦ καταφανεστάτου συνδέσμου τὸν ὁποῖον δημιουργεῖ ἡ σκέψις ὅτι τὸ πουλὶ ἀπετέλεσεν ἀνέκαθεν τὴν πρὸς τὴν ἀεροπλοΐαν παρόρησιν, παρασχόν καὶ τὰς πρῶτας βοηθητικὰς ιδέας καὶ ἀποτελοῦν καὶ σήμερον ἐπὶ ἀντικείμενον μελέτης, πρὸς τελειοποίησιν τῶν σημερινῶν πτητικῶν μηχανῶν. Περιμένομεν λοιπὸν ἀπὸ τὴν συνάδελφον μίαν ἐκφρασὴν εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸ πουλὶ ὡς προδρομὸν καὶ διδάσκαλον τῆς ἀεροπλοΐας.

ΕΘΝΙΚΗ ΝΕΟΛΑΙΑ. Μηνιαῖον Περιοδικὸν ἐκδιδόμενον ὑπὸ τῆς ὁργανώσεως «Ἑθνικὴ Νεολαία» καὶ διευθυνομένην ὑπὸ μεγάλης ἐπιτροπῆς (Μέγανος 2, Ἀθήναι). Εὐχαριστοῦμεν ἰδιαίτερος τὴν καλὴν συνάδελφον δι' ὅσα γράφει ἐπαινοῦσα τὸ Περιοδικόν μας καὶ, ἀκόμη περισσότερον, διότι υἱοθετεῖ τὸν σκοπὸν αὐτοῦ. Μεταφέρομεν σχετικὴν παράγραφον ἀρθροῦ διου τῆς: «Ἀληθινὰ εἶναι ὑποχρέωσις ὅλων τῶν Νέων νὰ βοηθήσωμεν μὲ κάθε δυνατόν μέσον τὴν διάδοσιν καὶ ὑποστήριξιν τοῦ ἐκλεκτοῦ περιοδικοῦ «Ὁ Φίλος τῶν Ζώων». Ἡ Ἑλληνικὴ Νεολαία ἀντὶ ἐξαιρέσεων πρέπει νὰ διακρίνεται διὰ τὴν στοργικὴν τῆς φροντίδα ὑπὲρ τῶν ζώων, διότι αὐτὸ ἀποτελεῖ τὴν πλέον ζωηρὰν ἐκδήλωσιν τοῦ βαθμοῦ τοῦ πολιτισμοῦ ἑνὸς λαοῦ. Ἐνὰ ἀπὸ τὰ μέσα τῆς φροντίδος μας πρὸς τὰ ζῶα εἶναι ἀσφαλὲς ἡ ἐνίσχυσις τοῦ περιοδικοῦ τῆς Ἑταιρείας Προστασίας τῶν Ζώων, τὸ ὁποῖον τόσον ἀποτελεσματικῶς ἐργάζεται ἀπὸ ἐτῶν διὰ τὴν οὐσιαστικὴν προστασίαν των».

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ. Διευθυντὴς Μελέης Νικολαΐδης. Λαμβάνομεν τακτικὰ τὸ Περιοδικὸν τοῦτο, ἐκδιδόμενον ἀπὸ τὸ «Γραφεῖον Πνευματικῶν Ὑπηρεσιῶν». Εἰδικῶς χαρακτηρίζει τὴν «Πνευματικὴν Ζωὴν» ἡ ἰδιαίτερα φροντίς διὰ τὴν ἐπαρχίαν, ἀπολύτως ἀξέπαινος τάσις, δεδομένου ὅτι τόσον ὀλίγα γίνονται δι' αὐτήν. Ὁ «Φ. Ζ.» θὰ παρακολουθῇ μὲ ἐνδιαφέρον τὴν προσπάθειαν αὐτὴν τῆς «Πν. Ζωῆς» διὰ τὴν ἐξύψωσιν τοῦ ἐπιπέδου τοῦ πολιτισμοῦ εἰς τὴν ὑπαίθρον.

Ὁ παραιτηθεὶς τοῦ Ἀγγλικοῦ θρόνου Ἐδουάρδος, ὁ τῶσον ἀπασχολήσας τελευταίως τὴν παγκόσμιον κοινὴν γνώμην, εἶναι ἀπὸ τοὺς ἐνθερμότερους Ἀγγλοὺς ζωοφίλους καὶ ἐπίτιμος πρόεδρος πολλῶν ἀγγλικῶν ἐταιρειῶν προστασίας ζώων. Περιτοχιζέται διαρκῶς ἀπὸ ζῶα, τὸ περισσότερον δὲ ἀγαπημένον του εἶναι ὁ γέρικος σκύλος του «Κόρα», ῥάτσας «Τέρριερ», τὸν ὁποῖον δεικνύει ἡ ἀνωτέρω φωτογραφία, ληφθεῖσα μετὰ τὴν ἀπὸ τοῦ θρόνου παραίτησιν τοῦ Ἐδουάρδου. Ὁ «Κόρα» εἶναι ὁ ἀχώριστος σύντροφός του, κοιμᾶται δὲ πάντοτε εἰς τὰ πόδια τοῦ Ἐδουάρδου.

JULES RUHL. Ἀπέθανε τελευταίως ὁ μέγας Βέλγος ζωοφίλος Jules Ruhl, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξεν ὁ πρωτεργάτης τῆς ζωοφιλίας εἰς τὴν πατρίδα του. Τὴν προσπάθειάν του ἤρχισεν ἀπὸ τεσσαρακονταετίας, εἰς τὴν γεντείραν του Verviers κατ' ἀρχάς καὶ εἰς τὰς Βρυξέλλας κατόπιν, ὑπὸ τὰ σκώμματα καὶ τὴν θυμῆδιαν τῶν συμπατριωτῶν του. Ἦτο φύσις προικισμένη μὲ πολλὴν ἀγάπην, διέθεσε δὲ δολάρηρον τὴν ζωὴν του καὶ τὴν μεγάλην του περιουσίαν διὰ τὴν προστασίαν τῶν πασχόντων.

ΧΡ. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ. Καὶ ὁ «Φίλος τῶν Ζώων» πενθεῖ τὸν γλαφυρὸν ἡμῶν τὴν τῶν Ἡπειρωτικῶν Βουνῶν, ὁ ὁποῖος εἰς τὸ λογοτεχνικόν του ἔργον δεικνύει τόσον θερμὴν ἀγάπην πρὸς τὰ ζῶα. Τελευταίως μᾶς εἶχε γράφει ὅτι θὰ μᾶς ἀπέστειλε συλλογὴν ζωοφιλικῶν διηγημάτων του καὶ ὅτι θὰ ἐπεδίωκε τὴν ἰδρυσιν ζωοφιλικοῦ συλλόγου εἰς τὰ Ἰωάννινα. Ὁ θάνατος τὸν ἡμῶς δὲς νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς ἐπιθυμίας αὐτὰς, ὅσοι ὅμως τὸν ἀγαποῦν εἶναι δυνατόν νὰ φροντίσουν καὶ τώρα. Συγκεκριμένως οἱ συμπατριῶται του εἰς τὰ Ἰωάννινα θὰ ἔπρεπε νὰ ἰδρυσουν ἐκεῖ ζωοφιλικὸν σύλλογον εἰς μνήμην τοῦ μεγάλου Ἡπειρώτου συμπολίτου των. Ὁ «Φίλος τῶν Ζώων» συλλυπεῖται ἰδιαίτερος τὴν οἰκογένειάν του.

ΑΠΟ ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΜΑΣ

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΖΩΟΦΙΛΟΥΣ

ΣΚΕΨΕΙΣ-ΔΡΑΣΕΙΣ-ΚΡΙΣΕΙΣ

Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

Άξιζει κάθε έπαινος εις τὸν μικρὸν μαθητὴν τῆς Αἰς τάξεως τοῦ Γυμνασίου τοῦ Κολλεγίου Ἀθηνῶν **Εὔαγγ. Πίτσον**, ὅστις μᾶς καταγγέλλει ὅτι ὁ σκουπιδιάρης τῆς συνοικίας του (Τζίν καὶ Ἀμαλιάδος, Ἀμπελόκηποι) χρησιμοποιοῖ εἰς τὸ κάρο του ἓνα **ἄλογο κουτό**, ἴσως ἐξ αἰτίας ρευματισμῶν. Ἀνετέθη εἰς τὸν ἐπόπτην τῆς Ἐταιρείας νὰ ἐξετάσῃ σχετικῶς, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ δὲ ἀπευθύνωμεν πρὸς ὅλους τοὺς ἀναγνώστας τοῦ «Φ. Ζ.» τὴν παράκλησιν νὰ γνωστοποιῦν εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Ε.Π.Ζ. (τηλέφ. 20.138) κάθε σκληρότητα τῆς ὁποίας γίνονται μάρτυρες.

Ὁ μαθητὴς **Νικόλαος Μαστροπέζιος**, ἔφερεν εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ «Φίλου τῶν Ζώων» δύο **παγίδας πουλιῶν**, τὰς ὁποίας κατέσχε εἰς χεῖρας συμμάθητόν του. Ἡ Ἐταιρεία Π. Ζ. ἐκτιμᾷ ὅλους ἰδιαίτερος τὸ πνεῦμα τῆς δραστηριότητος ἐπεμβάσεως διὰ τὴν ἀποφυγὴν βαρβαροτήτων κατὰ τῶν ζώων καὶ εἰς ἐνδείξιν θ' ἀποστείλλη τακτικῶς τὸν «Φίλον τῶν Ζώων» δωρεάν εἰς τὸν νεαρὸν σταυροφόρον τῆς προστασίας τῶν ζώων.

Ὑπενθυμίζομεν εἰς τοὺς μικροὺς ἐκ τῶν φίλων μας τὴν «ἐκστρατεία» διὰ τὰ **«λάστιχα»** ποὺ χρησιμοποιοῦνται διὰ τὸ κυνῆγι τῶν πουλιῶν. Ὅποιος στείλῃ δέκα τέτοια λάστιχα, ἐγγράφεται δωρεάν συνδρομητὴς γιὰ ἓνα χρόνον. Πρέπει ὅμως ὅλοι οἱ ἐνδιαφερόμενοι καὶ ζωόφιλοι νὰ σημειώσουν ὅτι **νέα διάταξις** τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἑσωτερικῶν ἀπαγορεύει ρητῶς νὰ χρησιμοποιοῦνται τὰ λάστιχα αὐτά.

Πόσον δύνανται νὰ συμβάλουν τὰ σχολικὰ περιοδικὰ εἰς τὴν διάδοσιν τῆς ζωοφιλίας, μαρτυρεῖ τὸ ὥραϊον περιοδικὸν **«Ἡ Ζωὴ τοῦ Σχολείου»**, τὸ ὁποῖον ἐκδίδουν οἱ μαθηταὶ τῆς τῶσον εὐφύμως γνωστῆς **Σχολῆς Μακερῆ**. Ἡ διευθύνσις ἐνθαρρύνει κάθε μαθητὴν ὁ ὁποῖος θὰ εἴχῃ νὰ παρουσιάσῃ, πρὸς δημοσίευσιν εἰς τὸ περιοδικόν, κάτι σχετικὸν μὲ τὴν ζωοφιλίαν, ὡς παράδειγμα δὲ δημοσιεύομεν μίαν χαριτωμένην ἀφήγησιν τῆς μικρᾶς δεσποινίδος **Α. Γουλμῆ** τῆς 6ης Δημοτικῆς. Οἱ φίλοι τῆς προστασίας μας, ἂς ὑποκινήσουν τὰς διευθύνσεις καὶ τῶν ἄλλων Σχολῶν νὰ μιμηθοῦν τὸ καλὸ αὐτὸ παράδειγμα.

Ἡ κυρία **Μπαλτατζῆ**, μεταδίδει τὴν πληροφορίαν, ὅτι εἰς τὸ 7ον Δημοτικὸν Σχολεῖον Ἀθηνῶν, χάρις εἰς τὴν διευθύντριαν αὐτοῦ καὶ τὸ λοιπὸν διδακτικὸν προσωπικὸν καταβάλλεται ἰδιαίτερα προσπάθεια, ὥστε νὰ ἀποκτήσουν οἱ μικροὶ μαθηταὶ τὸ αἶσθημα τῆς συμπαιδείας πρὸς τὰ ζῶα, διὰ καταλλήλων ὁμιλιῶν κτλ. Δὲν μένουν δὲ ἄνευ ἀποτελέσματος αἱ καλαὶ φροντίδες τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ.

Θεορμόταται πρέπει νὰ ἐκφρασθοῦν εὐχαριστίαι καὶ πρὸς τὸν ἐπὶ τῆς Παιδείας Ὑπουργὸν **κ. Κ. Γεωργακόπουλον**, ὁ ὁποῖος ἀποδεικνύεται ζωτικώτατα ἐνδιαφερόμενος διὰ τὴν καλλιέργειαν ζωοφιλικῶν διαθέσεων εἰς τὰ παιδιά. Ἀναφέρομεν ἰδιαίτερος τὴν ὑπ' ἀριθ. 60 ἐγκύκλιον τὴν ὁποῖαν ἀπέστειλε τελευταίως (τὴν 27 Μαρτίου ἐ. ἔ.) πρὸς τοὺς **κ. κ. Γενικοὺς Ἐπιθεωρητάς** καὶ τοὺς Ἐπιθεωρητάς τῶν Δημοτικῶν Σχολείων «Περί ἀναπτύξεως παρὰ τοῖς μαθηταῖς τοῦ αἰσθηματικῆς συμπαθείας πρὸς τὰ ζῶα». Εἶναι βέβαιον ὅτι ἡ ἐγκύκλιος αὕτη θὰ ἐνισχύσῃ σπουδαίως εἰς τὰς σχετικὰς προσπάθειας τὸν τοὺς ἐκπαιδευτικούς λειτουργούς, τῆς μέχρι τοῦδε ἐργασίας τῶν ὁποίων ἔχομεν τόσα δείγματα.

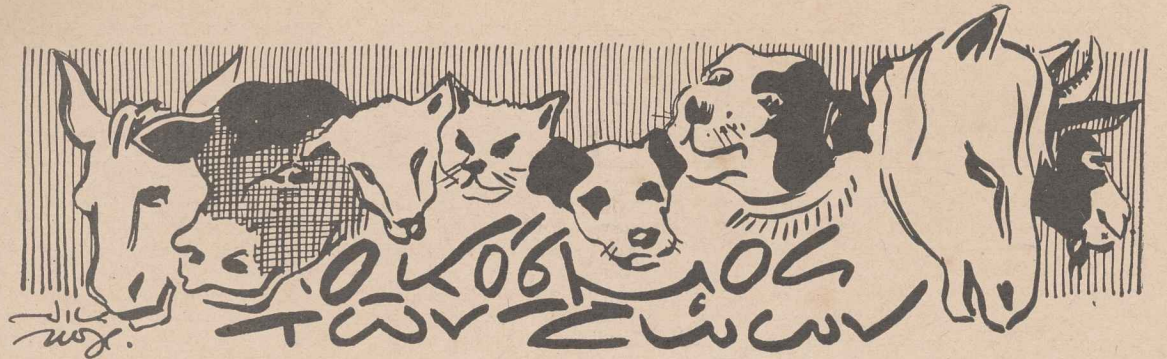
Κάποια **γαλακτοπώλις**, ποὺ περνᾷ ἀπὸ τὴν ὁδὸν Φοινίκης (κυρὰ-Γιαννοῦλα ἢ κυρὰ-Θανάσινα) ἔχει μαζί της μιὰ κατσίκά με τρία πόδια. Ὅπως μᾶς πληροφορεῖ ὁ φίλος **κ. Κ. Φρέτσας**, τὸ θέαμα εἶναι θλιβερόν, ὅταν, ἰδίως, ἡ κατσίκά ἀγωνίζεται νὰ φθάσῃ τὴν κυρία της. Ὁ ἐπόπτης τῆς Ἐταιρείας ἔλαβεν ἐντολὴν νὰ φροντίσῃ, θὰ ἦτο ὅμως χρήσιμος κάθε πληροφορία, ἀπὸ τοὺς ἀναγνώστας μας, διὰ τὴν ἐν λόγῳ γαλακτοπώλιδά καὶ τὴν διευθύνσιν της.

Ὁ «Φίλος τῶν Ζώων» συγχαίρει θερμῶς τὸν ἐνωμοτάρχην τῆς 10ης Ὁμάδος Ναυτοπροσκόπων Πειραιῶς **κ. Σπ. Βλοντάκη**, ὁ ὁποῖος ἐργονοκινδύνευσε, διὰ νὰ σώσῃ ἀπὸ βέβαιον θάνατον ἓνα κατσικάκι. Ἡ Ἐταιρεία Προστ. τῶν Ζώων θ' ἀπονεύμῃ πρὸς τὸν **κ. Βλοντάκη**, ὁ ὁποῖος καὶ ἄλλοτε διεκρίθη διὰ τὴν καλωσύνην τοῦ πρὸς τὰ ζῶα, τὸ σῆμα τῆς Ἐταιρείας, τιμῆς ἔνεκα.

Μὲ ἰδιαίτεραν εὐχαρίστησιν πληροφορεῖται ὁ «Φ. Ζ.» τὰ τῆς δράσεως τῆς ἐν **Θεσσαλονίκῃ Ἐταιρείας Προστασίας τῶν Ζώων** (ὁδὸς Φράγκων 28) προεδρευομένης ἀπὸ τὸν **κ. Κλεάνδρην Τσοκανάκη**, ὅστις τυγχάνει καὶ πρόεδρος τοῦ ἐκεῖ συλλόγου καρραγωγέων. Ἡ σύμπτωσις αὕτη τῶν δύο ἰδιοτήτων θ' ἀποβῇ ἰδιαίτερος ὠφέλιμος διὰ τὴν ὑπόθεσιν τῆς προστασίας τῶν ζώων. Τελευταίως ἐκκυκλοφόρησεν ἀπὸ μέρους τῆς Ε. Π. Ζ. εἰδικὸν ἐντυπον, διανεμηθὲν εἰς ὅλους τοὺς κατόχους **ζώων φρέτου**, εἰς τὸ ὁποῖον παρέχονται οδηγίαι διὰ τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα ἀνώτατα ὅρια ἐπιτρεπομένου φορτίου καὶ ἐφιστᾶται ἡ προσοχὴ τῶν καρραγωγέων διὰ τὰς συνεπείας παραβάσεων. Συγχαίρομεν θερμῶτα διὰ τὴν ὥραϊαν αὐτὴν καὶ πρακτικωτάτην ιδέαν.

Αἱ δεσποινίδες **Εἰρήνη καὶ Στέλλα Κουγέα** ἔχουν ἀποδείξει ἓνα ἀνώτερον πνεῦμα ζωοφιλίας πραγματικῆς: Ἐνδιαφέρονται ὄχι μόνον διὰ τὰ ἰδικά των ζῶα, τὰ ὁποῖα, λόγῳ τῶν περιουτήσεων τῶν ὁποίων ἀπολαμβάνουν, εἶναι βεβαίως ἀξιαγάπητα, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰ ἀπροστάτευτα, πεινασμένα καὶ ἄρρωστα ἀδέσποτα ζῶα τῆς συνοικίας. Ἡ αὐλὴ τοῦ σπιτιοῦ των (Ἑρσοῦ 67) ἔχει μεταβληθῇ εἰς **ιατρεῖον γάτων**, ὅπου εἰκοσὰς περίπου ζώων περιθάλπονται καὶ θεραπεύονται ἀπὸ τὴν ψώραν κυρίως ἀπὸ τὴν ὁποίαν τὰ περισσότερα πάσχουν. Ὁ κίνδυνος ὅμως ἀκριβῶς τῆς ἀρρώστειας αὐτῆς καὶ αἱ νυκτεριναὶ ραφιδαὶ προσεκάλεσαν τὰς διαμαρτυρίας τῶν γειτόνων, οἱ ὁποῖοι καὶ ἐπεκατέστησαν τὴν ἐπέμβασιν τοῦ ἐπόπτου τῆς Ἐταιρείας. Καὶ ἀναζητεῖται τώρα λύσις συμβιβάζουσα τὰ διεστώτα.

Εἶναι καθήκον τῆς παρουσίας στήλης νὰ κάμῃ εὐγνώμονα μνηεῖον τοῦ ἀστυνομικοῦ ὑπαλλήλου, τῆς **ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ κ. Κ. Ἀναστασιάδου**, ἐνδιαφερομένου ζωτικώτατα ὑπὲρ τῶν ζώων καὶ δραστηρίως ἐπεμβαίνοντος εἰς περιπτώσιν παραβάσεως τῶν σχετικῶν Νόμων. Δοθείσης δὲ τῆς εὐκαιρίας ν' ἀναφερθῇ ἡ Τουριστικὴ Ἀστυνομία, θὰ ἦτο παράλειψις τὸ νὰ μὴ ὑπογραμμισθῇ ἡ ἰδιαίτερα σημασία ἣν ἔχει αὕτη καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς ἐνδιαφερούσης τὸ περιοδικὸν τοῦτο. Εἴμεθα δὲ βέβαιοι ὅτι ὅλοι οἱ ὑπηρετοῦντες παρὰ τῇ Τουριστικῇ Ἀστυνομίᾳ ἔχουν σαφεστάτην τούτου ἀντίληψιν καὶ προλαμβάνουν σκληρότητας ἀπέναντι ζώων, αἵτινες εἰς τὰ ὅμματα τῶν ξένων θὰ παρουσιάζον τὴν τὴν κακοφωνίαν πρὸς τὸ ὥραϊον περιβάλλον τῆς χώρας μας.

ΤΑ ΖΩΑ ΠΟΥ ΣΩΖΟΥΝ

Περίεργος καὶ φρικιαστικὴ ἦτο ἡ περιπέτεια τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Ἀνω Μαζαράκι, ἔξω τῶν Πατρῶν. Τὸ ἔδαφος του καταλίσθησε καὶ ὁλόκληρον τὸ μικρὸν χωρίον κατεστράφη καὶ ἐτάφη ὑπὸ σωρούς πετρῶν καὶ χωμάτων. Τριάκοντα οἰκογένειαι εὐρέθησαν εἰς τὸ ὑπαιθρον. Εὐτυχῶς ὅμως ἔγινε δι' αὐτὰς ὅ,τι ἦτο ἀνθρωπίνως δυνατόν. Αἱ ἀρμόδιοι ἀρχαὶ περιέθαλψαν δεόντως τὰ θύματα τῆς περιέργου θεομηνίας. Παρ' ὅλην δὲ τὴν καταστροφὴν τοῦ χωρίου, οἱ κάτοικοι του διεσώθησαν ἅπαντες. Πρέπει δὲ νὰ παρατηρηθῇ ὅτι οὗτοι δὲν ἐσώθησαν ἀπὸ καμμίαν ἐπικουρίαν τῆς ἐπιστήμης. Ὡδηγήθησαν μόνον ἀπὸ τὰ ζῶα, τὰ ὁποῖα προαισθανθέντα ἐγκαίρως τὸν κίνδυνον ἐφυγαν ἀπὸ τὸ χωρίον! Οἱ ἄνθρωποι τὰ ἠκολούθησαν καὶ ἐσώθησαν. Οὕτω τὰ ζῶα ἔσωσαν τοὺς ἀνθρώπους. Τὸ ἐνστικτὸν των ὑπῆρξεν ἀνώτερον τῆς ἀνθρωπίνης γνώσεως αὐτὴν τὴν φορὰν.

ΕΠΑΙΤΗΣ ΚΛΗΡΟΔΟΤΕΙ ΕΙΣ ΤΑ ΖΩΑ

Εἰς χωρίον πλησίον τοῦ Λοκάρου ἐν Ἑλβητίᾳ, ἀπέθανε, κατὰ τὰς πληροφορίας τῶν Ἱταλικῶν ἐφημερίδων, ἓνας ζητιάνος Ἑλληνικῆς καταγωγῆς, ὀνόματι Κορνῆλιος Παπῆγκος, ποὺ ἐξοῦσεν εἰς μίαν παράγκαν ἀπὸ τενεκέδες. Οἱ ἀστυνομικοὶ ποὺ εἰσῆλθον εἰς τὴν παράγκαν διὰ νὰ διαπιστώσουν τὸν θάνατον, εὗρηκαν ἐπάνω εἰς ἓνα σωρὸν κουρελιῶν ἀρκετὰς ἑκατοντάδας χιλιάδων φράγκων καὶ μίαν διαθήκην, διὰ τῆς ὁποίας ὁ Παπῆγκος ὥριζεν ὡς κληρονόμους του διαφόρους ξένους ἑταιρείας Προστασίας τῶν ζώων.

Η ΦΙΛΙΑ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

Ἡ Ἐφημερίς «Νέα Ἀλήθεια» τῆς Θεσσαλονίκης ἐδημοσίευσεν τὰ ἑξῆς παραδείγματα ἀφοσιώσεως τῶν ζώων: Μία ἀγέλας, ἀφ' οὗ ἐξυπηρέτησε τὸν κύριόν της ἐπὶ πέντε ἔτη, ἐπωλήθη παρ' αὐτοῦ εἰς ἀπόστασιν 10 χιλιομέτρων ἀπὸ τῆς κατοικίας του. Ὁ νέος κύριός της τὴν ὠδήγησε σπῆτι του εἰς ἀπόστασιν 15 χιλιομέτρων. Τὸ ἄλλο βράδυ ἡ ἀγέλας βρέθηκε μέσα στὸ κοπάδι τοῦ πρώτου κυρίου της. Ἐπίσης: Ἐνα περισσότερῶν ποὺ μόλις μπορούσε νὰ πετάξῃ καὶ ποὺ ἄνῃκε ὁ ἓνα κοριτσάκι, πωληθῆκε καὶ μετεφέρθη εἰς πολλὴ μακρινὴν ἀπόστασιν. Τὴν ἐπαύριον τὸ περισσότερῶν ξαναγύρισε καὶ ἄρχισε νὰ κυτᾷ μὲ τὸ ράμφος του τὸ παράθυρο τοῦ κοριτικοῦ. Τρίτον: Ἐνα ἄλογο, ποὺ εἶχε πολλὰ χρόνια στὸ ἴδιο ἀγρόκτημα, πωληθῆκε. Τρεῖς ἑβδομάδες πέρασαν, κατόπιν ὁ νέος ἀγρόκτημα ἀρρώστησε καὶ πέθανε. Τὸ ἄλογο μετὰ τὸν θάνατον τοῦ νέου κυρίου του ξαναγύρισε στὸ σπῆτι τοῦ πρώην. Τὸ βρῆκαν τὸ πρῶν ἂν στέκῃ μπροστὰ στὸ παράθυρο. Εἶχε περάσει τέσσαρα μεγάλα χωράφια καὶ ἀνοῖξε μόνον τοὺς πόρτας τοῦ κήπου.

Η ΓΛΩΣΣΑ ΤΩΝ ΟΡΝΙΘΩΝ!

Ὁ καθηγητὴς Σμιθ τοῦ Μονάχου εἶνε βέβαιος ὅτι αἱ ὀρνίθες ὁμιλοῦν μεταξύ των καὶ ὅτι ἔχουν γλῶσσαν πλουσιωτάτην! Ἐμελέτησεν, ὡς λέγει, τὴν γλῶσσαν εἰς τὰς πεντήκοντα ὀρνίθας, τὰς ὁποίας ἔχει εἰς τὸ ἐξοχικὸν του κτήμα καὶ κατ'ὀρθοσιν νὰ ἐννοῇ τριάκοντα περίπου λέξεις τοῦ λεξιλογίου των. Ὅταν πεινοῦν, αἱ ὀρνίθες, φωνάζουν «χὸπ χὸπ» καὶ ὅταν χορτάσων λέγουν «κέλ κέλ». Τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ μὲ ὅλα τὰ ἄλλα ζῶα. Καὶ προσθέτει ὁ σοφὸς καθηγητὴς: «Ἐάν ὁ ἄνθρωπος ἐπρόσχε τὴν γλῶσσαν τῶν ζώων ὅσον τὰ ζῶα προσέχουν τὴν γλῶσσαν τοῦ ἀνθρώπου, ἡ συμβίωσις ζώων καὶ ἀνθρώπων θὰ ἦτο πολὺ περισσότερον ἁρμονική».

ΤΑ ΑΛΟΓΑ ΤΟΥ ΜΕΓ. ΠΟΛΕΜΟΥ

Οἱ Ἀγγλοὶ, τῶν ὁποίων ἡ συμπάθεια διὰ τὰ ζῶα εἶνε πασίγνωστος, ἀναζητοῦν εἰς τὸ Βέλγιον, διὰ δύο πρακτόρων τῆς Ἐταιρείας τῶν Φίλων τῶν Ζώων, τὰ ἄλογα τὰ ὁποῖα ἔλαβον μέρος εἰς τὸν μεγάλον πόλεμον μαζί με τὸν ἀγγλικὸν στρατόν. Ἀνευρέθησαν μέχρι τοῦδε 200 ἀπὸ τὰ κακόμοιρα αὐτὰ ζῶα, τὰ ὁποῖα ἔχουν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἡλικίαν 25 ἐτῶν, μερικά μάλιστα 40 σχεδὸν ἐτῶν, φέροντα πληγὰς τοῦ πολέμου, ἐνίοτε ἐντελῶς τυφλά, ἐργαζόμενα ὅλα κατὰ τὸν τρόπον σκληρόν. Μερικὰ ἀπὸ τὰ ζῶα αὐτὰ διετέλουν εἰς τοιαύτην ἀξιολύπητον κατάστασιν, ὥστε ἐξηγοράσθησαν καὶ ἐφορευθῆσαν ἀμέσως. Κρατεῖ, ἄλλωστε, ἡ γγῶμη ὅτι ὅλα αὐτὰ τὰ ἄλογα πρέπει νὰ σκοτωθοῦν ὑπὸ τὴν ἐπιβλημὴν τῆς Ἐταιρείας. Τὰ ὀλίγα, ποὺ ὁπωσδήποτε βατοῦν ἀκόμη, θὰ μεταφερθοῦν εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ θὰ ἀφεθοῦν μέχρι τῆς τελευταίας πνοῆς των νὰ ζοῦν ἐλευθερά καὶ ταπεινὰ μέσα σὲ καταπράσινα λιβάδια. Παρόμοια ἄλογα θὰ ἀναζητηθοῦν καὶ στὴν Γαλλίᾳ. Ἡ Ἐταιρεία Προστασίας τῶν Ζώων ἐξήτησε δι' ἐράνων 2.000 λίρας διὰ νὰ ἐξαγοράσῃ τὰ ἄλογα ποὺ συμμετέσχον εἰς τὸν πόλεμον μαζί με τὸν ἀγγλικὸν στρατόν, μέχρι σήμερον δὲ ὁ ἔρανος ἀπέφερε 750 λίρας.

Ο ΛΥΚΟΣ... ΚΑΤΑΣΚΟΠΟΣ

Εἰς τὴν Δυτικὴν Οὐκρανίαν συνελήφθη ἓνας κατάσκοπος μεταμορφωμένος εἰς... ζῶον. Περιβεβλημένος ἄλλοτε προβαίει καὶ ἄλλοτε δέχεται λύκον, ἔκανε πότε τὸ πρόβατον καὶ πότε τὸν λύκον! Ἐνα ἀπὸ τὰ λυκόσκυλα ποὺ ἔχουν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν των οἱ φρουροὶ τῆς μεθορίου, κυρίως γιὰ νὰ καταδιώκουν τὸ λαθρεμπορίον, μυήσθηκε καὶ ἔθετο μέσα ἀπὸ μίαν γωνίαν τοῦ δάσους τὰ ἄγροφα καὶ τὴν τροφὴν ποὺ ἔκρυβε ἐκεῖ ὁ κατάσκοπος. Οἱ φρουροὶ κρύφθηκαν καὶ παρασύλαξαν. Ἐξαφνα ἐπλησίασε πρὸς τὰ ἐκεῖ ὁ πῦρ παράξενος λύκος ποὺ εἶχαν δὴ στὴ ζωὴ των. Ἐπίασαν τὸν λύκον, τοῦ ἐβγάλαν τὸ δέρμα καὶ εὐρέθησαν ἐνώπιον τοῦ κατασκόπου!